

**Univerzita Palackého v Olomouci
Filozofická fakulta**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2020

Anna Hovorková

Univerzita Palackého v Olomouci
Filozofická fakulta

Bakalářská práce

**Komparace formátu zpravodajských a
publicistických pořadů České
televize a TV Barrandov**

Anna Hovorková

Katedra divadelních a filmových studií

Vedoucí práce: Mgr. et Mgr. Jana JEDLIČKOVÁ, Ph.D.

Studijní program: Televizní a rozhlasová studia

Olomouc 2020

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma *Komparace formátu zpravodajských a publicistických pořadů České televize a TV Barrandov* vypracovala samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury. Dále prohlašuji, že tato bakalářská práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Datum

04.05.2020

.....

podpis

Ráda bych touto cestou poděkovala Janě Jedličkové za pomoc a trpělivost při psaní této práce. Ráda bych také poděkovala kolegům z olomoucké redakce České televize, kteří mě mnohé naučili a pomohli mi tak s tvorbou bakalářské práce

Obsah

1. Úvod	8
2. Kritika pramenů a literatury	10
3. Teoretická východiska a metodologie.....	14
3.1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA	14
3.2 METODOLOGIE	19
3.3 SEZNAM POŘADŮ	21
4. Analytická část.....	24
4.1 Zpravodajství	25
4.1.1 NAŠE ZPRÁVY	25
4.1.1.1 OBSAHOVÁ SLOŽKA POŘADU NAŠE ZPRÁVY	29
4.1.2 UDÁLOSTI.....	33
4.1.2.1 OBSAHOVÁ SLOŽKA POŘADU UDÁLOSTI	38
4.2 Hybridní formáty	40
4.2.1 MOJE ZPRÁVY	40
4.2.2 UDÁLOSTI, KOMENTÁŘE	47
4.3 Publicistika.....	51
4.3.1 INTERVIEW ČT24	51
4.3.2 DUEL JAROMÍRA SOUKUPA	56
5. Shrnutí.....	64
6. Závěr	69
7. Použité zdroje a literatura	72
8. Přílohy.....	77

1. Úvod

Ve své bakalářské práci se zabývám tématem zpravodajství a publicistiky na dvou českých televizních stanicích. Na české televizní scéně figurují desítky televizních stanic.¹ Pro svou práci jsem si vybrala veřejnoprávní Českou televizi a komerční TV Barrandov. Obě televize nabízí divákům jak pořady zpravodajské, tak publicistické. Doba 21. století je především doba internetu². Zpravodajství v televizi ale příliš nezaostává. Podle průzkumu Mediasearch je právě televize druhé nejsilnější médium, ze kterého české publikum čerpá informace.³ I proto je důležité se televizním zpravodajstvím stále zabývat. Televizní zpravodajství totiž stále patří mezi nejsledovanější pořady týdne. V krizových společenských situacích se pozornost českého publika ubírá právě k televizním stanicím. Příkladem může být počátek koronavirové krize v České republice, kdy od 10. března 2020 zaznamenaly televizní stanice zvýšení sledovanosti. Výrazně tak narostla sledovanost zpravodajských pořadů. Průměrný Čech starší patnácti let sledoval v tomto období 67 minut zpravodajských pořadů, což je dvojnásobek oproti normálnímu stavu. Tento úkaz nám tak dokazuje, že i když mají lidé více možností, jak si v dnešní době sehnat informace, televizní zpravodajství tuto touhu obyvatel uspokojuje, a tak ji opakovaně vyhledávají.⁴

¹ OD PRVNÍ DIGITALIZACE V ČESKU PŘIBYLO 50 NOVÝCH TELEVIZNÍCH STANIC, POLOVINA JICH VYSÍLÁ ČESKY [online]. www.televizniweb.cz, 2017 [cit. 2020-03-16]. Dostupné z: <https://www.televizniweb.cz/2017/07/od-prvni-digitalizace-v-cesku-pribylo-50-novych-televiznich-stanic-polovina-jich-vysila-cesky/>

² Doba internetu [online]. Plzeň: Deník.cz, 2017 [cit. 2020-01-10]. Dostupné z: https://plzensky.denik.cz/zpravy_region/doba-internetu-tri-ze-ctyr-zapadocechu-jsou-uz-dnes-on-line-20170222.html

³ Zprávy sledujeme online, noviny pouštíme k vodě [online]. www.e15.cz, 2014 [cit. 2020-03-16]. Dostupné z: <https://www.e15.cz/byznys/ostatni/zpravy-sledujeme-online-noviny-poustime-k-vode-1090419>

⁴ ATO: Pandemie koronaviru zvedá sledovanost televize, v průměru o 45 minut denně [online]. Asociace televizních organizací, 2019 [cit. 2020-04-06]. Dostupné z: <http://www.ato.cz/aktuality/aktuality/ato-pandemie-koronaviru-zveda-sledovanost-televize-v-prumeru-o-45-minut-denne>

Cílem mé práce je komparace formátů vybraných zpravodajských a publicistických pořadů obou televizí. Soustředit se budu nejen na formát konkrétních pořadů, ale i na obsahy, které mediální instituce v pořadech divákům sdělovaly. Obě televize totiž nabízejí zpravodajské i publicistické pořady, ale divákům je předkládají v rozdílné formě. Konkrétně jsem pro analýzu vybrala šest pořadů, tři pořady České televize a tři pořady TV Barrandov. Komparovat budu pořady, které mají navzájem společné prvky. Práce je rozdělena do tří hlavních celků – zpravodajské pořady, žánrově hybridní pořady, které spojují zpravodajství i publicistiku a publicistické pořady. Všechny zmíněné kapitoly mají podkapitoly, kde se soustředím na jednotlivé pořady a navzájem je komparuji. Do práce jsem zakomponovala i teoretický rámec, kde jsem vymezila, co je to zpravodajství a publicistika, jaký rozdíl je mezi formátem a žánrem a základní televizní legislativní ukotvení televizního vysílání v České republice. V práci zkoumám formát pořadu, tedy rysy, které dělají pořad jedinečným.⁵ Konkrétně je to typ prostředí, stopáž, osoby moderátorů/rek, výběr účinkujících, ale i témata, kterými se pořad zabývá. Limitem mé práce je nemožnost komparovat všechny pořady ve stejném období. TV Barrandov často mění vysílání svých pořadů a jejich programová skladba je nepravidelná a některé své pořady ruší. To se týká i některých pořadů, které v práci komparuji. Z těchto důvodů nejsou sledované pořady vysílány ve stejném období.

⁵ ORLEBAR, Jeremy. Kniha o televizi. Praha: Nakladatelství Akademie múzických umění, 2012. ISBN 978-80-7331-246-6., str.44

2. Kritika pramenů a literatury

Základním pramenem mé práce jsou konkrétní analyzované pořady. Prvním sledovaným pořadem je hlavní zpravodajská relace České televize *Události*⁶, za TV Barrandov je to pořad *Naše zprávy*.⁷ Následují pořady obsahující zpravodajství i publicistiku, tedy pořady hybridního žánru, a to *Události, komentáře*⁸ a *Moje zprávy*⁹. Jako ukázkou publicistických pořadů jsem do práce vybrala *Interview ČT24*¹⁰ a *Duel Jaromíra Soukupa*.¹¹ Pořady analyzuji ze záznamu. Všechny pořady jsou online k dispozici na oficiálních stránkách obou institucí. Přesné datum odvysílaných epizod je přiloženo v tabulce, viz níže. K analýze jsem tak využila jak online archiv České televize *iVysílání*, tak archiv TV Barrandov dostupný na oficiálních webových stránkách televize. Má práce se zabývá výlučně daným pořadem, nezabývám se upoutávkami.

Další zdroj mé práce tvoří tito autoři: Jeremy Orlebar¹² je autorem *Knihy o televizi*, kterou jsem k psaní své práce využila. *Knihy o televizi* se věnuje primárně britské televizi, poskytuje ale i základní informace o fungování televizí (tvorba programu, kompletní produkce, práce v televizi, natáčení a postprodukce) nebo teoretické rámce o televizních žánrech či formátech. Osobně jsem se soustředila na pasáže, které se věnují tématu mé práce, především na kapitolu, ve které se Jeremy

⁶ Události [online]. česká televize, 2019 [cit. 2020-04-04]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1097181328-udalosti/>

⁷ Naše zprávy [online]. televize Barrandov, 2019 [cit. 2020-04-04]. Dostupné z: <https://www.barrandov.tv/nase-zpravy>

⁸ Události, komentáře [online]. česká televize, 2019 [cit. 2020-04-04]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1096898594-udalosti-komentare/>

⁹ Moje zprávy [online]. televize Barrandov, 2019 [cit. 2020-04-04]. Dostupné z: <https://www.barrandov.tv/moje-zpravy>

¹⁰ Interview ČT [online]. česká televize, 2019 [cit. 2020-04-04]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10095426857-interview-ct24/>

¹¹ Duel Jaromíra Soukupa [online]. televize Barrandov, 2019 [cit. 2020-04-04]. Dostupné z: <https://www.barrandov.tv/duel-jaromira-soukupa/video?page=2>

¹² ORLEBAR, Jeremy. *Knihy o televizi*. Praha: Nakladatelství Akademie múzických umění, 2012. ISBN 978-80-7331-246-6.

Orlebar věnuje televiznímu zpravodajství¹³. Orlebar v ní popisuje celý proces tvorby televizního zpravodajství, od zaměření zprávy po její orámování, hodnoty, které by zprávy měly mít nebo popis diváků televizního zpravodajství. Vzhledem k tématu práce v některých případech vycházím z mediálních studií. Čerpala jsem tedy také z knihy *Úvod do teorie masové komunikace* od Denise McQuaila¹⁴. Kniha se věnuje mnoha tématům (mediální teorii, historii medií, fungování medií apod.). Mě zajímala jeho definice žánru a formátu, jeho pohled na objektivitu, zpravodajství i pohled na média veřejné služby. Tyto teoretické rámce následně využívám k definici právě zpravodajství a publicistiky či hlavních cílů veřejnoprávního vysílání. Naopak v knize jsou popsány různé mediální teorie či koncepty, které ve své práci nepoužiji. Jak Jeremy Orlebar, tak Denis McQuail jsou zahraniční autoři. Pro mou práci je ale důležitý pohled na českou mediální krajinu. Proto jsem využila knihu Barbory Osvaldové *Zpravodajství v médiích*¹⁵. Autorem kapitoly o televizním zpravodajství je Martin Lokšík, který objasňuje televizní zpravodajství po technické stránce. Tento technický pohled je pro kompletní analýzu pořadů také velmi důležitý. Ve svém textu popisuje například důležitost výběru záběrů, střihové skladby, zvuků a slovního vyjádření pro televizní zpravodajství. Tyto informace jsem využila například v analýze hlavních zpravodajských relací obou zkoumaných televizí. Jejich relace se totiž navzájem velice liší právě po stránce technického zpracování.

Pro svou práci jsem využila i dvě publikace Jakuba Kordy, a to *Úvod do studia televize 1*¹⁶ a *Úvod do studia televize 2*¹⁷. První publikace se zabývá mimo jiné vědeckými přístupy k pojetí televize, fikční televizi či seriálovou povahou televize. Pro mou práci jsem využila Kordovi definice formátu a žánru. Druhá publikace se

¹³ ORLEBAR, Jeremy. *Kniha o televizi*. Praha: Nakladatelství Akademie múzických umění, 2012. ISBN 978-80-7331-246-6., str. 106

¹⁴ MCQUAIL, Denis. *Úvod do teorie masové komunikace*. 4., rozš. a přeprac. vyd. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-574-5.

¹⁵ OSVALDOVÁ, Barbora. *Zpravodajství v médiích*. 2., upr. vyd. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1899-9

¹⁶ KORDA, Jakub. *Úvod do studia televize*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2005. ISBN 80-244-1135-0.

¹⁷ KORDA, Jakub. *Úvod do studia televize 2*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013. Studijní opory. ISBN 978-80-244-3611-1.

zabývá faktuálními žánry. Jedna z kapitol se týká televizního zpravodajství, a tu jsem do práce zakomponovala. Dalším zdrojem k definici formátu byla pro mou práci i kniha Martina Štolla *Tři podoby televize*¹⁸. Tato skripta se zabývají televizí komplexně, a to od televizní legislativy, řízení instituce, samotného vysílání až po výrobu televizních pořadů. Pro práci jsem využila i jeho pohled na formát a žánr, jeho pohledu se věnuji v další kapitole.

Důležitým zdrojem mé práce byla i publikace Viktora Jílka - *Žurnalistické texty jako výsledek působení jazykových a mimojazykových vlivů*¹⁹. Skripta se věnují produkci žurnalistických sdělení, zabývají se psanou i mluvenou žurnalistikou a věnují se žánrům. Jeho práci jsem využila jak v teoretické, tak praktické části. Pomohl mi k definování objektivitu, k žánrovému ukotvení pořadů i analýze televizních produktů po stránce lexika.

V analýze pořadu *Moje zprávy* jsem čerpala i z legislativy České republiky týkající se medií. Jako první bych zmínila zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání²⁰, který se mimo jiné věnuje i obsahu vysílání plnoformátových stanic, což se váže k náplni této studie. Konkrétně čerpám z páté části – *práva a povinnosti provozovatelů vysílání a provozovatelů převzatého vysílání* (§31, §32). Tento zákon jsem aplikovala na problematiku pasáže vysílání TV Barrandov.

Dále zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi, který dále upravuje činnost televize veřejné služby²¹. Konkrétně využívám informace o úloze veřejné služby v teoretické části.

¹⁸ Tři podoby televize / Martin Štoll. - 1. vyd. - Praha : Literární akademie, 2013. - 161 s.: fot., tabulky; 24 cm. - (Skripta Literární akademie; sv. č. 8. Mediální tvorba)

¹⁹ JÍLEK, Viktor. *Žurnalistické texty jako výsledek působení jazykových a mimojazykových vlivů*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2009. ISBN 978-80-244-2218-3.

²⁰ zákon 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání

²¹ zákon 483/1991 Sb., o České televizi

3. Teoretická východiska a metodologie

3.1 Teoretická východiska

K definování pojmů a žánru a formátu jsem nejprve využila definice Denise McQuaila. Ten tvrdí, že pojem žánr je druh či typ, který je často volně používán pro jakoukoli rozlišující kategorii kulturního výtvaru.²² Žánr má podle něj čtyři znaky. Identita žánru je vnímána shodně jak s tvůrci obsahu, tak s jejími příjemci. Identita žánru se vztahuje k jejímu účelu, což může být zábava nebo edukace, významu i formě, délka, tempo či struktura, a tato identita je již zavedená a zachovává známé konvence, tíhne k zachovávání kulturních forem, přestože i ty se mohou v rámci původního žánru měnit a vyvíjet. Žánr tak dodržuje očekávanou strukturu vyprávění, řazení dějů, tíhne k předvídatelné zásobě zpodobení a má svůj repertoár variant základních témat.²³ *Žánr tak odkazuje k ustálenému, opakujícímu se typu či kategorii produktů vyznačujících se společnými rysy. Žánr je tedy stabilizovaný textový vzorec s očekávaným uspořádáním.*²⁴ Jako základní žánrové kategorie můžeme definovat dramatické pořady, soap opery, telenovely, komedie, zábavné pořady, dětské pořady, televizní dokumenty a zpravodajství.²⁵

Formát je podle Martina Štolla víc než jen formální popis pořadu. Jeho součástí je i vnitřní charakteristika.²⁶ Formát spadá pod žánr a jeho podkategorií. Na rozdíl od

²² MCQUAIL, Denis. *Úvod do teorie masové komunikace*. 4., rozš. a přeprac. vyd. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-574-5. str.380

²³ MCQUAIL, Denis. *Úvod do teorie masové komunikace*. 4., rozš. a přeprac. vyd. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-574-5. str.381

²⁴ Burton, Graeme; Jiráček, Jan: *Úvod do studia médií*, Brno 2001 (Barrister & Principal), ISBN 80-85947-67-6. str.168

²⁵ KORDA, Jakub. *Úvod do studia televize*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2005. ISBN 80-244-1135-0. str.55

²⁶ *Tři podoby televize / Martin Štoll*. - 1. vyd. - Praha : Literární akademie, 2013. - 161 s.: fot., tabulky; 24 cm.-(Skripta Literární akademie; sv. č. 8. Mediální tvorba) ISBN 978-80-86877-67-9. str.98

žánru je kategorie neměnná, popisuje typ konkrétního pořadu. Formát je prodejní komodita. Televize s nimi často obchodují. Mezi nejznámější globální formáty můžeme zařadit televizní soutěž *Superstar* či *Chcete být milionářem*, reality show *Big Brother*. Jako příklad formátu z českého prostředí uvedu talk show *Všechnopárty*. Tento pořad stojí na moderátorovi Karlu Šípovi, výběru hostů i prostředí.

K definování zpravodajství jsem využila knihu *Zpravodajství v médiích* od autorky Barbory Osvaldové: „*Žurnalistické zpravodajství stojí na faktech a událostech, které vyhledává, shromažďuje, třídí, selektuje, interpretuje a předává prostřednictvím médií recipientům.*“²⁷ Zpravodajství recipienta pouze informuje, dodává mu tak dostatek podkladů pro vlastní vytvoření názorů. Na to také upozorňuje jeden ze zákonů č. 231/2001 Sb., který uvádí, že „*Provozovatel vysílání poskytuje objektivní a vyvážené informace nezbytné pro svobodné vytváření názorů. Názory nebo hodnotící komentáře musí být odděleny od informací zpravodajského charakteru.*“²⁸

Podle Kordy jsou *zprávy jedním z nejvýznačnějších televizních žánrů*. Vysoká obliba televizního zpravodajství vyvrcholila vytvořením samostatných zpravodajských kanálů.²⁹ „*Televizní zpravodajství je určeno očím i uším diváka. Promlouvá k němu prostřednictvím kombinace pohyblivých obrazů, zvuků a mluveného slova, které je zatím nepřirozenějším a nejkomplexnějším zprostředkováním informací o okolním světě.*“³⁰ Televizní zpravodajství k tomuto vyjadřování využívá audiovizuální jazyk. Tento jazyk jde podle Martina Lokšíka rozdělit na část obrazovou a zvukovou. Obrazovou složku tvoří různé vizuální prvky – film, živé vysílání a vstupy reportérů, ale i různé dekorace či infografika.

²⁷ OSVALDOVÁ, Barbora. *Zpravodajství v médiích*. 2., upr. vyd. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1899-9. str.19

²⁸ Zákon č. 231/2001 Sb. Zákon o provozování rozhlasového a televizního vysílání

²⁹ KORDA, Jakub. *Úvod do studia televize*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2005. ISBN 80-244-1135-0.

³⁰ OSVALDOVÁ, Barbora. *Zpravodajství v médiích*. 2., upr. vyd. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1899-9. str.73

Zvukovou složku zastupuje nejčastěji mluvené slovo – komentáře ze studia, voiceover v reportážích, výpovědi respondentů v sychronech či stand-upy. Témata, která zpravodajství zpracovává, jsou politická, ekonomická, hospodářská, ze společenského života, kulturní, sportovní nebo podle místní příslušnosti – domácí, zahraniční nebo lokální.³¹ *Televizní zpravodajství a publicistika je kategorie, která zahrnuje regionální, národní i nadnárodní pořady, u nichž je hlavní deklarovanou funkcí objektivně informovat.*³² Zpravodajské příspěvky jsou tvořeny těmito šesti prvky: synchrony, asynchrony, telefonáty / zprávy, infografika, stand up a tzv. gerojš. Synchron je výpověď respondenta, divák tak vidí, ale i slyší to, co respondent říká. *Z hlediska vnímání zvuku a obrazu platí, že to, co vidím, měl bych také slyšet, ale to, co slyším, nemusím vidět.*³³ Asynchron³⁴ je použití natočeného obrazového materiálu s informačním voiceoverem. Pokud redakce z nějakého důvodu nemůže respondenta natočit na kameru, vytvoří grafici infografiku a respondent na otázky odpoví přes telefon či e-mail. Gerojš³⁵ je název pro nahrávku, která v sobě zahrnuje i zajímavou zvukovou stopu. Gerojš redaktori vkládají nejčastěji na začátek nebo doprostřed reportáže. Na začátku dokáže diváky vtáhnout do tématu, uprostřed dokáže rozdělit případné tematické rozdíly. Příkladem může být reportáž vysílaná v *Událostech v regionech* – První mláďata v olomoucké zoo v roce 2020.³⁶ V první části mluví redaktorka o adaxích mláďatech, v druhé půli o lvíčcích zlatých. Pro rozdělení vybrala gerojš.

³¹ JÍLEK, Viktor. Žurnalistické texty jako výsledek působení jazykových a mimojazykových vlivů. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2009. ISBN 978-80-244-2218-3. str.55

³² KORDA, Jakub. *Úvod do studia televize 2*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013. Studijní opory. ISBN 978-80-244-3611-1. str.31

³³ OSVALDOVÁ, Barbora. *Zpravodajství v médiích. 2., upr. vyd.* Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1899-9. str. 77

³⁴ BEŠŤÁK, Václav. *Jak natočit reportáž?* Praha: Česká televize, 2018. str. 20

³⁵ BEŠŤÁK, Václav. *Jak natočit reportáž?* Praha: Česká televize, 2018. str. 20

³⁶ Vysílání Události v regionech Ostrava [online]. Gymnázium Nová Paka, 2020 [cit. 2020-02-16]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10122978233-udalosti-v-regionech-ostava/420231100030213-udalosti-v-regionech/video/750373>

Zpravodajství má podávat věcné, aktuální informace.³⁷ Zákon č. 231/2001 Sb. tak definuje to, jak by nejen zpravodajské, ale i publicistické pořady měly vypadat: „Provozovatel vysílání je povinen zajistit, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech bylo dbáno zásad objektivit a vyváženosti a zejména nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě.“³⁸ Denis McQuail popsal hlavní rysy objektivit a požadavky na objektivní novinářskou práci³⁹. Prvním důležitým bodem je neutralita ke vztahu k předmětu zpravodajství a vylučování subjektivního pohledu. To znamená informovat fakticky a nevnášet do zprávy své vlastní názory. Dále absence stranění a zdržení se jakékoliv předpojatosti. Tento bod souvisí s předchozím tvrzením a dodává, že prostor k vyjádření musí dostat všechny strany sporu, aby informace byly vyvážené. Zpravodajství musí být přesné, pravdivé a nesmí se tvořit se skrytými motivy nebo jako služba třetí straně.⁴⁰

Viktor Jílek uvádí v rámci objektivizace mediálního sdělení například správné citace, informace ve správném pořadí, to znamená od nejdůležitějšího po nejméně důležité, dodatečné důkazy i dodatečná sdělení nebo uvedení protikladných názorů.⁴¹ Zpravodajství informuje kontinuálně. Novináři by tak měli dění sledovat dlouhodobě a informovat o nových zvratech. Jazyk použitý ve zpravodajství se od publicistické roviny také liší. Jazyk použitý ve zpravodajství by měl být zcela neutrální, neexpresivní, spisovný. Zpravodajský pořad je sestavený ze zpráv,

³⁷ JÍLEK, Viktor. *Žurnalistické texty jako výsledek působení jazykových a mimojazykových vlivů*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2009. ISBN 978-80-244-2218-3., str. 55.

³⁸ Zákon č. 231/2001 Sb. *Zákon o provozování rozhlasového a televizního vysílání*

³⁹ MCQUAIL, Denis. *Úvod do teorie masové komunikace*. 4., rozš. a přeprac. vyd. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-574-5. str. 210

⁴⁰ MCQUAIL, Denis. *Úvod do teorie masové komunikace*. 4., rozš. a přeprac. vyd. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-574-5. str. 210

⁴¹ JÍLEK, Viktor. *Žurnalistické texty jako výsledek působení jazykových a mimojazykových vlivů*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2009. ISBN 978-80-244-2218-3. str. 55

reportáží a rozhovorů o aktuálním dění v oblasti vnitřní a zahraniční politiky, veřejného života, kultury, kriminality nebo sportu.⁴²

Publicistika je na rozdíl od zpravodajství subjektivní. Autor může recipienty získávat, přesvědčovat nebo také bavit.⁴³ Osvaldová o publicistice tvrdí, že *hledá souvislosti, vyslovuje názory, komentáře, mínění a stanoviska k většinou známým faktům. Obsahuje soudy, postoje, jejím výsledkem není pouze informování, ale i poznávání.*⁴⁴ Fakt, že jsou publicistické žánry naplněny subjektivním názorem autora, neznamená, že v těchto textech mohou být lži či manipulace. Lež definuje Petr Nutil jako klam ve formě nepravdivého výroku, obvykle pronášeného za účelem druhého oklamat. Manipulaci pak jako proces ovlivňování, který ale můžeme nalézt i v reklamě.⁴⁵ Zákon č. 231/2001 Sb. udává povinnost dbát na objektivitu a vyváženost, nestrannost i v publicistických pořadech. Publicistika může zpracovávat stejná témata jako zpravodajství, tedy aktuální politické či společenské dění, ale také duchovní zamyšlení. Publicistika na zpravodajství často navazuje. Je tak vhodná pro poučené publikum, které zpravodajství sleduje. Viktor Jílek považuje za charakteristický rys publicistiky právě návaznost na zpravodajství: *„na zpravodajská fakta dále navazuje, pracuje s nimi, osvětluje, rozebírá je a hodnotí je. Nové informace jsou zasazovány do kontextu širších společenských vztahů.“*⁴⁶ Publicistika může reagovat na aktuální dění, ale také na dlouhodobá společenská témata. Typickým publicistickým televizním pořadem jsou *Moje zprávy*, kde moderátor Jaromír Soukup reaguje na aktuální dění ve společnosti a komentuje ho svými subjektivními názory. Jiným příkladem může být pořad

⁴² Zákon č. 231/2001 Sb. Zákon o provozování rozhlasového a televizního vysílání

⁴³ OSVALDOVÁ, Barbora. *Zpravodajství v médiích*. 2., upr. vyd. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1899-9. str.13

⁴⁴ OSVALDOVÁ, Barbora. *Zpravodajství v médiích*. 2., upr. vyd. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1899-9. str.13

⁴⁵ NUTIL, Petr. *Média, lži a příliš rychlý mozek*. 1.vyd. Praha: Grada, 2018. ISBN 978-80-271-0716-2, str. 19-20

⁴⁶ JÍLEK, Viktor. *Žurnalistické texty jako výsledek působení jazykových a mimojazykových vlivů*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2009. ISBN 978-80-244-2218-3. str.83

Šťastné pondělí s Jindřichem Šídlm z produkce televize Seznam. V pořadu Jindřich Šídlo komentuje pro něj nejzajímavější aktuality z posledního týdne, a to satirickou formou.

V České republice funguje od roku 1992 tzv. duální systém. Tedy systém, ve kterém figurují komerční i veřejnoprávní média. Oba sektory jsou limitovány legislativou. Česká televize byla zřízena *Zákonem č. 483/1991 Sb. k 1.1.1992*. Hlavními úkoly České televize jakožto nositelem veřejné služby je poskytování objektivního, ověřeného zpravodajství, vysílání má přispívat k právnímu vědomí obyvatel, vytváření rozmanité nabídky programů pro všechny skupiny obyvatel, tzn. vysílání pro menšiny náboženské, etnické apod. Program České televize by měl rozvíjet kulturní identitu obyvatel a produkovat vysílání pro děti a mládež.⁴⁷ Obsah programu i komerčních televizí upravuje *Zákon č. 231/2001 Sb. o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů*. I komerční stanice musí vysílat objektivní, vyvážené zpravodajství.

3.2 Metodologie

Cílem mé práce je nejen komparace zpravodajských a publicistických pořadů po stránce formátu, ale také komparace obsahové složky. K tomu je nejprve nutné stanovit si, jaké formátové prvky budu analyzovat. Jeremy Orlebar definuje formát takto: Formát odkazuje k rysům pořadu, které definují jeho jedinečnost, jako je základní premisa, typ prostředí, rejstřík postav nebo účinkující a žánr.⁴⁸ Formátové prvky vysvětluje na reality show Big Brother, kde mezi klíčové aspekty patří dům, skupina soutěžících, proces nominace a vyřazování, skryté kamery nebo autorita

⁴⁷ Zákon č. 483/1991 Sb. *Zákon České národní rady o České televizi*

⁴⁸ ORLEBAR, Jeremy. *Kniha o televizi*. Praha: Nakladatelství Akademie múzických umění, 2012. ISBN 978-80-7331-246-6. str.44

Velkého bratra.⁴⁹ Jak jsem popsala v předchozí kapitole, zpravodajství je jedním ze základních televizních žánrů. Takové pořady mají několik společných prvků. Kromě toho, že mají stejný cíl, tedy informovat diváky, mají segmentovanou povahu či osoby moderátorů.⁵⁰ V České mediální krajině je například známé moderátorské duo TV Nova Lucie Borhyová a Rey Koranteng.

Určila jsem si tedy prvky, které na zpravodajských a publicistických pořadech analyzuji. V první řadě je to *typ prostředí*. Zajímá mě vizuál studia, jeho velikost a možnosti, které studio má. Kromě samotného studia i prostředí, kam je pořad diváky schopný přenést, to znamená jiné interiéry či exteriéry formou reportáží nebo živých vstupů. Dále mě zajímá stopáž pořadu i stopáž jednotlivých segmentů. Výrazným subjektem v rámci televizního zpravodajství je osoba moderátora, to, jak vypadá, jak se projevuje, jak komunikuje (hlasový projev – spisovnost/nepisovnost jazyka, tón hlasu, mimika, gestika) nebo jakou funkci plní v rámci studia. Soustředím se budu i na úvodní a závěrečné titulkové sekvence, jejich stopáž i vizuál. Pro mou práci je důležité u použití infografiky, grafických předělů a použité hudby. Poslední složkou mé analýzy jsou témata, kterými se pořady zabývají a jak taková témata zpracovávají. Analyzovat budu výběr zpravodajských témat a zpracování následných zpravodajských příspěvků (informační nasycenost záběrů, použití asynchronů a synchronů, stavba reportáží a výběr respondentů a práce s respondenty – vedení rozhovoru, postoj k respondentovi) a hlasový projev reportérů.

Pro komparaci vybírám šest pořadů, které dělím do tří skupin. První skupina jsou ryze zpravodajské pořady. Do této kategorie jsem zařadila pořad České televize *Události* a pořad TV Barrandov *Naše zprávy*; ty budu komparovat navzájem ve sledovaném období prvního týdne ledna roku 2020. V druhé skupině jsou zařazeny pořady hybridní formy. Z tvorby České televize jsem vybrala *Události, komentáře*,

⁴⁹ ORLEBAR, Jeremy. *Kniha o televizi*. Praha: Nakladatelství Akademie múzických umění, 2012. ISBN 978-80-7331-246-6. str.44

⁵⁰ KORDA, Jakub. *Úvod do studia televize 2*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013. Studijní opory. ISBN 978-80-244-3611-1. str.31

Interview ČT24 a z tvorby TV Barrandov pořad *Moje zprávy a Duel Jaromíra Soukupa*⁵¹. *Události, komentáře* jsem komparovala s pořadem *Moje zprávy* ve sledovaném období druhého týdne ledna roku 2020. Druhou skupinou jsou pořady hybridního formátu spojení zpravodajství a publicistiky. Pro tuto kategorii jsem vybrala pořad *Události, komentáře* spolu s pořadem *Moje zprávy* a *Interview ČT24*. Třetí skupina pojímá pořady publicistické, a to z dílny České televize pořad *Interview ČT24* a pořad *Duel Jaromíra Soukupa* vysílaný na TV Barrandov.

Skupiny	Sledované období	Česká televize	TV Barrandov
Zpravodajství	První týden ledna 2020	Události	Naše zprávy
Zpravodajství a publicistika	Druhý týden ledna 2020	Události, komentáře	Moje zprávy
Publicistika	Prosinec 2019	Interview ČT24	Duel Jaromíra Soukupa

Tabulka komparovaných pořadů:

3.3 Seznam pořadů

Události

Hlavní zpravodajská relace České televize je pořad *Události*. Vysílá se každý den v 19:00 hodin na stanici ČT1, stopáž pořadu je přibližně 50 minut. Relace se skládá

⁵¹ Duel Jaromíra Soukupa [online]. televize Barrandov, 2019 [cit. 2020-03-30]. Dostupné z: <https://www.barrandov.tv/video/171179-duel-jaromira-soukupa-5-12-2019>

z výstupů moderátorů ve studiu, z živých vstupů hostů či reportérů v terénu a zpravodajských reportáží.

Naše zprávy

Naše zprávy jsou hlavní zpravodajská relace TV Barrandov. ⁵²Vysílaná je každý den v 12:40 na stanici TV Barrandov. Stopáž pořadu je přibližně pět minut. Zpravodajská relace se neskládá z klasických televizních reportáží, ale moderátor/ka denní agendu čte.

Události a komentáře

Události a komentáře je analytický zpravodajský pořad, který mapuje tuzemské i zahraniční dění. Témata jsou rozebírána se samotnými aktéry, experty, odborníky a zahraničními zpravodajci⁵³. Pořad je vysílán každý den v deset hodin večer na stanici ČT24 a stopáž pořadu nepřesáhne půl hodiny.

Moje zprávy

Moje zprávy se vysílají každý den v 19:25 na stanici TV Barrandov. Stopáž pořadu je kolem 40 minut. Moderátor pořadu se věnuje aktuálním tématům, které subjektivně komentuje.

Interview ČT24

Interview ČT24 se vysílá každý všední den v 18:30 na ČT24. Jde o rozhovor s osobností, která figuruje v dané denní mediální agendě. ⁵⁴

⁵² *Naše zprávy* [online]. televize Barrandov [cit. 2020-03-21]. Dostupné z: <https://www.barrandov.tv/169835-nase-zpravy-22-11-2019>

⁵³ *Události, komentáře* [online]. ceskatelevize.cz [cit. 2020-03-21]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1096898594-udalosti-komentare/>

⁵⁴ *Interview ČT* [online]. česká televize [cit. 2020-03-21]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10095426857-interview-ct24/>

Duel Jaromíra Soukupa

Pořad je vysílán dvakrát týdně, v úterý a ve čtvrtek ve 21:15 na stanici Barrandov News.⁵⁵ Stopáž pořadu je 40 minut. *Duel Jaromíra Soukupa* je diskuzní pořad s Jaromírem Soukupem a předním českým politikem.

⁵⁵ *Duel Jaromíra Soukupa* [online]. televize Barrandov [cit. 2020-03-21]. Dostupné z: <https://www.barrandov.tv/181646-duel-jaromira-soukupa>

4. Analytická část

Cílem mé práce je analýza formátu pořadů České televize a TV Barrandov. Analytickou část jsem rozdělila do tří hlavních kategorií podle žánru pořadů (zpravodajství, hybridní žánr, publicistika). V analýze sleduji vizuální stránku televizního studia, stopáž pořadu, osoby moderátorů, nejen jejich vzhled, ale i vystupování v pořadu. Zajímám se i o úvodní a závěrečné titulkové sekvence a použití infografiky. Především ve zpravodajství mě zajímá i obsahová část, tedy výběr témat a následné audiovizuální zpracování.

4.1 Zpravodajství

4.1.1 Naše zprávy

Televize Barrandov má ve svém aktuálním programovém schématu (říjen 2019 – březen 2020) stanice TV Barrandov pouze jeden pořad, který je zpravodajský, a to pořad „*Naše zprávy*“. Zpravodajská relace „*Naše zprávy*“ je vysílána ve všední den v premiéře ve 12:40, v repríze pak kolem třetí hodiny ráno. O víkendu je v programu v 9:30. Je to hlavní zpravodajská relace televize. Podle licenčních podmínek je TV Barrandov povinna zařadit zpravodajský pořad minimálně dvakrát denně. Na začátku roku 2019 Rada pro rozhlasové a televizní vysílání zahájila správní řízení z důvodu nedostatečného vysílání zpravodajství.⁵⁶ V české televizní krajině je to jediná celoplošná televize, která nezařadila svou hlavní zpravodajskou relaci do večerních hodin. Stopáž pořadu je vždy kolem pěti minut. Takový formát Martin Lokšík v knize *Zpravodajství v médiích* nazývá krátkým zpravodajským pořadem. Ten charakterizuje úvodní a závěrečnou znělkou, vybranými pěti až šesti zpravodajskými příspěvky komentované doprovodným slovem moderátora. Jejich stopáž je kolem tří až pěti minut a jejich struktura je rozdílná v pracovní dny a víkendy.⁵⁷ Takový formát podle něj používají televize jako flešové upoutávky na hlavní zpravodajskou relaci, příkladem uvádí televizi Prima a Nova. Úvodní titulková sekvence pořadu *Naše zprávy* začíná pětivteřinovým odpočtem na modrém pozadí. Ve spodní části svítí horizont globu.

⁵⁶ Správní řízení s TV Barrandov [online]. Praha: irozhlas.cz, 2019 [cit. 2020-02-29]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/kultura/televize/barrandov-tv-jaromir-soukup-rada-pro-rozhlasove-a-televizni-vysilani_1902071942_ako

⁵⁷ OSVALDOVÁ, Barbora. *Zpravodajství v médiích*. 2., upr. vyd. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1899-9. str.81

Po odpočtu se celá planeta začne plynule pohybovat, tato obrazová montáž postupně divákům ukazuje různé kontinenty. V záběrech se objeví i mapa Evropy, kde blikající světla sestaví obrys České republiky. Během celé úvodní sekvence zní rytmická hudba, která evokuje vteřinový odpočet do startu vysílání prvních zpráv. V poslední vteřině se velkými tiskacími písmeny objeví i název pořadu, tedy *Naše zprávy*. Televizní studio považuje Jeremy Orlebar za důležitou součást televizního produkčního systému.⁵⁹ Mimo jiné zdůrazňuje, že televizní studio plní mnoho funkcí, a to vykonávaných na stejném místě ve stejnou dobu. V tomto případě platí Orlebarova definice televizního studia stoprocentně, protože kvůli absenci audiovizuálních zpravodajských příspěvků diváci kromě studia a moderátora neuvidí nic jiného. Základem televizního studia je prostředí s několika kamerami,

⁵⁸ *Naše zprávy* [online]. televize Barrandov [cit. 2020-03-21]. Dostupné z: <https://www.barrandov.tv/169835-nase-zpravy-22-11-2019>

⁵⁹ ORLEBAR, Jeremy. *Kniha o televizi*. Praha: Nakladatelství Akademie múzických umění, 2012. ISBN 978-80-7331-246-6. str.182

což umožňuje vytvoření celého pořadu na jednom místě.⁶⁰ Ve studiu pořadu *Naše zprávy* stojí jeden moderátor/moderátorka. Po studiu se nepohybují. Kamerový systém je pravděpodobně složen pouze z dvou kamer, kde se během pěti minut střídají dva záběry na moderátora/ku - polodetail a detail. Orlebar ale ve své *Knize o televizi* zmiňuje, že televizní studio by mělo být vybaveno minimálně čtyřmi či pěti kamerami a jeřábovým systémem. Jeremy Orlebar ale popisoval britskou televizní krajinu. Pokud však srovnáme kamerový systém s jinými zpravodajskými relacemi (ČT či NOVA), tak tyto televize používají několik kamer a střídají více úhlů, včetně jeřábového systému. Pokud jimi tedy studio TV Barrandov disponuje, při přípravě zpravodajské relace je nepoužívá. Ve studiu je modré pozadí, použitý je identický vizuál jako při úvodní titulkové sekvenci. Ve studiu stojí stolek, na kterém leží papíry, u stolku stojí moderátor/ka.

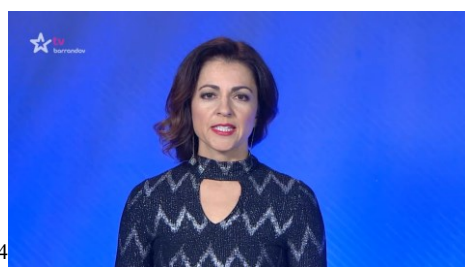
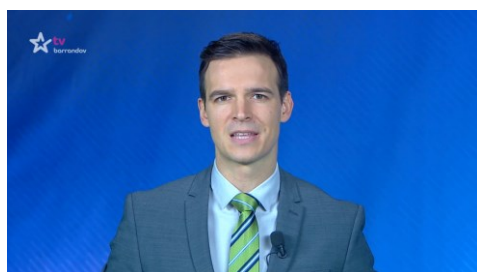

Moderátor nejprve přivítá diváky u sledování pořadů. 1. ledna moderovala Eva Brodská: „Hezký den i v roce 2020, jsou tu pro vás *Naše zprávy*. Vítejte u nich.“ O měsíc později přivítal ve studiu diváky Petr Převrtil takto: „*Vše podstatné a zajímavé z domova i ze světa, to jsou Naše zprávy, které právě začínají.*“ První

⁶⁰ ORLEBAR, Jeremy. *Knihy o televizi*. Praha: Nakladatelství Akademie múzických umění, 2012. ISBN 978-80-7331-246-6. str.182

⁶¹ *Naše zprávy* [online]. televize Barrandov, 2020 [cit. 2020-04-29]. Dostupné z: <https://www.barrandov.tv/video/173896-nase-zpravy-1-1-2020>

z výpovědí je expresivní. Druhá výpověď je hodnotící, moderátor hodnotí významnost zpráv, které bude v budoucích zhruba pěti minutách divákům předkládat. Během takto krátké doby, tedy pěti minut, moderátor nestihne říci vše podstatné, co se ve světě stalo. V současné době je ale využívání expresivnějších výpovědí trend, který postupuje i do seriózních médií.⁶² Významným výrazovým prostředkem televizního zpravodajství jsou paralingvistické – nonverbální prvky (dikce, tón hlasu, mimika a výrazy obličeje, gesta, pohledy očí, držení a pohyby těla i zvolené oblečení).⁶³ Projev moderátora i moderátorky je seriózní, používá spisovný český jazyk, hlasový projev je intonačně stálý a gestikulace moderátora je přirozená, výraz a mimika je neutrální.

Naše zprávy nabízí divákům jiný formát zpravodajské relace než ty, na které jsou zvyklí z jiných celoplošných českých stanic. Martin Lokšík rozděluje výrazové a vyjadřující prostředky, se kterými pracuje redaktor televizního zpravodajství, na dvě části: zvukovou a obrazovou.⁶⁶ Hlavní zpravodajská relace TV Barrandov pracuje s obrazovou složkou zcela jinak, než je v českém televizním prostředí běžné. Obrazovou složku tvoří následující vizuální prvky: živé vysílání ze studia, přímé přenosy a živé vstupy, video, film nebo fotografie, dekorace, psaný text, počítačová infografika, animace, internetové formy videa (YouTube, Skype,

⁶² JÍLEK, Viktor. *Žurnalistické texty jako výsledek působení jazykových a mimojazykových vlivů*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2009. ISBN 978-80-244-2218-3. str.65

⁶³ OSVALDOVÁ, Barbora. *Zpravodajství v médiích*. 2., upr. vyd. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1899-9. str.74

⁶⁴ Naše zprávy [online]. televize Barrandov [cit. 2020-04-29]. Dostupné z: <https://www.barrandov.tv/video/176379-nase-zpravy-2-2-2020>

⁶⁵ Naše zprávy [online]. televize Barrandov, 2020 [cit. 2020-04-29]. Dostupné z: <https://www.barrandov.tv/video/173896-nase-zpravy-1-1-2020>

⁶⁶ OSVALDOVÁ, Barbora. *Zpravodajství v médiích*. 2., upr. vyd. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1899-9. str.73

Facebook apod.).⁶⁷ Veškeré tyto prvky se postprodukčně komplementují do ucelených příspěvků zpravodajské relace. V pořadu *Naše zprávy* absentují předtočené obrazové prostředky týkající se zpravodajského tématu, to znamená záběry z místa, ucelené reportáže apod., ve studiu chybí i takzvané studio/plazma, tedy natočený materiál týkající se tématu, který běží za zády moderátora ve studiu. Moderátor zprávy pouze přečte. Vizuální stránka pořadu tak nabízí pouze dekorace, moderátora a infografiku, ale ani infografika nepůsobí v rámci zpravodajských témat, pouze představuje moderátora, pořad a televizní stanici. Moderátor během stopáže pěti minut pořadu přečte přibližně deset zpráv. Každá z nich je ukončena dvouvteřinovým jinglem, který je sestaven z animace planety země s nápisem názvu pořadu. Vzhledem k absenci živých vstupů reportérů diváci nevědí, zda je pořad vysílán živě.

Závěrečná titulková sekvence má opět stejný vizuál jako jingle a úvodní titulková sekvence. Sekvence uvádí, že pořad byl vyroben televizním studiem Barrandov v roce 2020. Chybí jména pracovníků štábu – kameramani, redaktoři apod.

4.1.1.1 Obsahová složka pořadu Naše zprávy

V každém díle jsou vybrána témata z České republiky i ze zahraničí. Jako ukázkou témat, které TV Barrandov vybrala do svého vysílání, jsem použila *Naše zprávy* z

⁶⁷ OSVALDOVÁ, Barbora. *Zpravodajství v médiích*. 2., upr. vyd. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-18999.str.73

⁶⁸ *Naše zprávy* [online]. televize Barrandov, 2020 [cit. 2020-04-29]. Dostupné z: <https://www.barrandov.tv/video/173896-nase-zpravy-1-1-2020>

1. ledna 2020. Stopáž jednotlivých příspěvků se pohybuje od 20 do 40 vteřin. Ve vysílání zaznělo celkem osm zpráv, z toho tři z České republiky, ostatních pět ze zahraničí. Televize nevyužívá žádné obrazové stříhové montáže, natočené záběry, živé vstupy, hosty ani infografiku formou grafů či tabulek. Zprávy moderátorka pouze přečte ve studiu. Divákovi v jednotlivých zprávách není předloženo autentické vyjádření zainteresovaných osob. Pro příklad jsem vybrala několik zpráv, které 1. ledna 2020 ve vysílání zazněly, kde vyjádření pro celistvost informací chybí.

Pátou zprávou novoročního vysílání byla informace o výročí narození Maršála Ivana Koněva:

U pomníku sovětského maršála Ivana Koněva v Praze 6 Bubenči se v den 122. výročí jeho narození sešlo zhruba 60 jeho příznivců a asi deset odpůrců. U sochy Koněva, kterou chce radnice Prahy 6 odstranit, dávali květiny a zapalovali svíčky. Přišli i muž a žena v uniformách z druhé světové války a někteří politici KSČM, a jejich odpůrci si přinesli vlajky NATO, Evropské unie, USA a transparenty s nápisy například Tady není Rusko, Tady si velíme sami. Podpořit je přišel i starosta městské části Praha Řeporyje Pavel Novotný, který je známý snahou postavit ve své městské části pomník vlasovcům.

V tomto případě by bylo vhodné přednést vyjádření příznivce a odpůrce, zeptat se jich, proč přišli a proč pomník chtějí/nechtějí. Dále použít vyjádření vedení Prahy 6 či zmíněného Pavla Novotného. Ve zprávě je naznačeno, proč odpůrci se sochou nesouhlasí díky nápisům na transparentech, ale naopak není řečeno, proč příznivci sochu chtějí. Vzhledem k tomu, že tento zpravodajský formát musí pracovat s konceptem objektivit, měl by divákům přednést názory obou stran. Prostor pro vyjádření je jeden ze základních bodů objektivit.⁶⁹ Reálně není možné ve vysílání sdělit všechny názorové skupiny, je ale nutné, dát prostor těm, kteří v tématu figurují nejvíce či těm, které samotné médium popisuje, viz zmínka o Pavlu

⁶⁹ MCQUAIL, Denis. *Úvod do teorie masové komunikace*. 4., rozš. a přeprac. vyd. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-574-5. str.210

Novotném. Navíc se tato událost odehrála již 28. 12. 2019, kdy o ní informovala jiná média. TV Barrandov při jejím sdílení nepřišla s novou skutečností, použila tak neaktuální informaci v hlavní zpravodajské relaci.

Příkladem, kde chybí natočený materiál, je poslední zpráva ve vysílání o žirafách v pražské zoo:

Zvířata z pražské zoologické zahrady si začala užívat vánoční dárky od návštěvníků, na Štědrý den jim lidé přinesli ovoce, zeleninu, piškoty, suché pečivo nebo stará prostěradla a povlečení. Jako první dostaly neprodané vánoční jedličky žirafy. Samci Johanovi, který nedávno oslavil 20. narozeniny a patří mezi nejvyšší žirafy v Evropě, a jeho osmičlennému stádu samic a mláďat ale stromky posloužily spíš na drbání než k potravě.

Tato zpráva působí jako pozvánka na reportáž o žirafách, které se drbaly o vánoční jedličky či o zvířatech, která dostala vánoční dárky od návštěvníků. Diváci jsou ochuzeni o obrazový materiál, který by jim ukázal, jak se drbaly či jak předávání dárků v zoologické zahradě probíhalo. Vhodné by bylo natočit materiál se zvířaty, o kterých ve studiu moderátorka mluví, dále rozhovor například s ředitelem zoo, pečovatelem žiraf či návštěvníkem, který stromeček či jiný dárek do zoo přinesl.

Vzhledem k tomu, že TV Barrandov pravděpodobně nedisponuje redakcí novinářů, kteří natáčejí v terénu, bylo by možné mnoho záběrů sehnat od oficiálních zdrojů. Například požádat zoologickou zahradu o jejich natočený materiál z akce. Ten pak buď promítat za záda moderátorky během čtené zprávy, či záběry promítat po přečtení zprávy na celé obrazovce.

Důležité je také zmínit, jaká témata TV Barrandov předkládá divákům jako ta nejdůležitější ze světa i z tuzemska a jejich následné zpracování. V analýze jsem zohlednila datum vysílání, tedy první den nového roku. Televizní zpravodajství v tomto období se zabývá i méně důležitými tématy, jako jsou ohňostroje. Jako příklad nepodstatného tématu může sloužit již zmíněná zpráva o žirafách. Tu TV

Barrandov zkopírovala z původního zdroje ČTK, která tuto zprávu sdílela 28.12.2019.⁷⁰ TV Barrandov zkopírovala beze změny část perexu a část třetího odstavce. Stejně podobnosti můžeme vysledovat i ve čtvrté zprávě, a to o americké astronautce Kochové. Web ČT24 30.12.2019 sdílel článek, ze kterého TV Barrandov pravděpodobně čerpala.⁷¹ Televize vybrala část perexu a část posledního odstavce původního článku. Jak již bylo řečeno, TV Barrandov ve velké míře nepracuje s aktuálními tématy, naopak často vybírá témata, která už v médiích proběhla, a ty následně kopíruje. Zastaralou zprávou byla i šestá v pořadí, informace o raketě, která zasáhla přehlídku v Jemenu. Tu zveřejnila ČTK 28.12.2019.⁷² Stejně tak informaci o úniku seznamu budoucích vyznamenaných ve Velké Británii.⁷³ Jeden ze základních aspektů zpravodajství je jeho aktuálnost.⁷⁴ Pokud zprávu už diváci četli, slyšeli či viděli v jiném médiu, ztrácí zpravodajství svou úlohu informování.

TV Barrandov ve svém zpravodajském pořadu pracuje s převzatými, často neaktuálními informacemi. Nedává prostor pro vyjádření všem stranám, kterých se téma týká a nepoužívá předtočený materiál. Navíc kromě použití zastaralých témat, jsou zprávy často nedůležité. Vzhledem k tomu, že *Naše zprávy* mají stopáž přibližně pět minut a během této doby stihne moderátor představit pouze osm témat, měl by výběr zpráv dbát na aktuálnost a důležitost.

⁷⁰ *Zvířata v pražské zoo si začala užívat dárky od návštěvníků* [online]. ČTK, 2019 [cit. 2020-04-29]. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/zvirata-v-prazske-zoo-si-zacala-uzivat-darkey-od-navstevniku/1836682>

⁷¹ *Astronautka Kochová se stala rekordmankou v délce pobytu ve vesmíru* [online]. česká televize, 2019 [cit. 2020-04-29]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/veda/3016421-astronautka-kochova-se-stala-rekordmankou-v-delce-pobytu-ve-vesmiru>

⁷² *Při útoku na vojenskou přehlídku v Jemenu zemřelo nejméně 9 lidí* [online]. ČTK, 2019 [cit. 2020-04-29]. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/pri-utoku-na-vojenskou-prehliDKu-v-jemenu-zemrelo-nejmene-9-lidi/1836896>

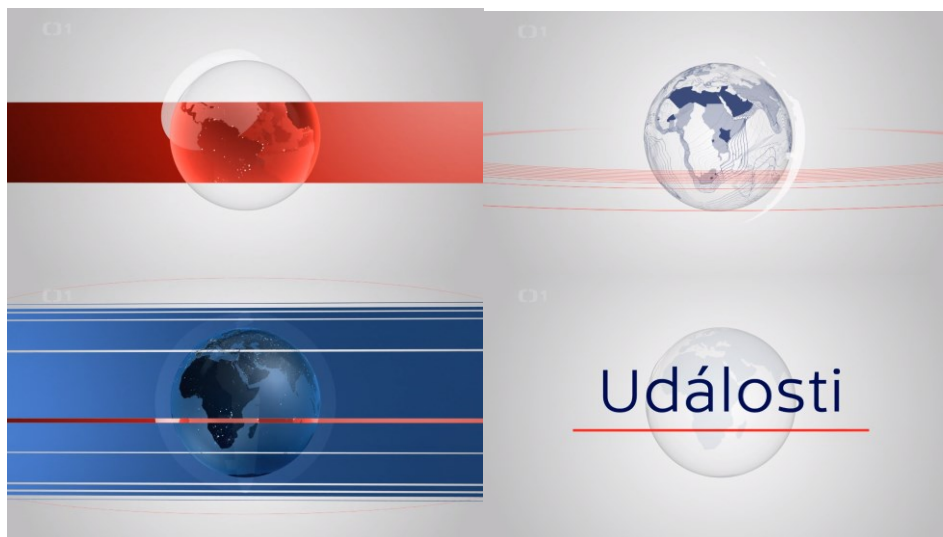
⁷³ *Britská vláda omylem zveřejnila adresy novoročně oceněných osob* [online]. ČTK, 2019 [cit. 2020-04-29]. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/britska-vlada-omylem-zverejnila-adresy-novorocne-oceneny-ch-osob/1836760>

⁷⁴ JÍLEK, Viktor. *Žurnalistické texty jako výsledek působení jazykových a mimojazykových vlivů*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2009. ISBN 978-80-244-2218-3., str 55.

4.1.2 Události

Česká televize vysílá jako hlavní večerní zpravodajskou relaci *Události*. Té předchází pořad *Události v regionech*. Pořad *Události* tak vysílá pouze výběr těch nejdůležitějších celostátních témat, protože téma regionálního zpravodajství vysílá pořad *Události v regionech*, který je v programovém schématu zařazen před relací *Události*. Stopáž pořadu je kolem 50 minut, například 1. ledna byla stopáž přesně 49 minut. Zpravodajská relace stanice ČT1 je sestavena z právě uvedeného pořadu *Události*, dále z pořadu sportovního zpravodajství *Branky, body, vteřiny* a meteorologického pořadu *Počasi*.⁷⁵

Úvodní titulková sekvence je sestavena z obrazové montáže, jinglů a krátkých zpravodajských výňatků, tzv. headlines. I Česká televize pracuje v sekvenci s grafikou glóbu. Grafika je složena ze tří barevných kombinací trikolóry. Planeta se postupně otáčí, mění se barevné kombinace, a to ve dvou provedeních: kolem glóbu se tvoří prstence nebo glób protínají různě velké linky. Desetivteřinová grafická montáž končí názvem pořadu *Události*.

76

⁷⁵ Program ČT [online]. 2020 [cit. 2020-02-16]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/tv-program/>

⁷⁶ Vysílání Události [online]. 2020 [cit. 2020-02-16]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1097181328-udalosti/220411000100214/>

V rámci úvodní titulkové sekvence jsou použity i headlines. Tedy přehled témat, které bude pořad dále rozebírat, ty jsou označené i infografikou. Za moderátorem ve studiu běží plazma, krátký výběr natočených záběrů. Headlines jsou rozděleny

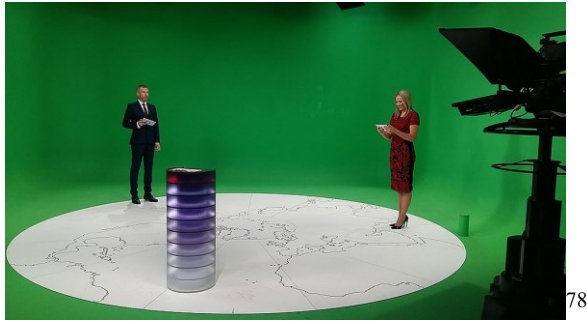

jingle: znělkou a grafikou planety. Stejným jinglem jsou rozděleny i reportáže v průběhu vysílání.

77

Studio *Události* je značně větší než pořadu *Naše zprávy*. První záběr je pohyblivý, shora dolů s použitím jeřábového systému. Studio je postaveno do kruhu, na podlaze je uprostřed místnosti sestavena z obrysů koláž části zeměkoule. Česká televize opět pracuje se stejnou barevnou kombinací jako v úvodní titulkové sekvenci. Studio je ohraničeno modrými průsvitnými stěnami, na jedné je název pořadu, na druhé datum vysílání. Obě z těchto stěn v průběhu vysílání slouží jako obrazovky na vysílání plazmy či živé vstupy redaktorů/hostů. Záběry ve studiu jsou často pohyblivé.

⁷⁷ Vysílání *Události* [online]. 2020 [cit. 2020-02-16]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1097181328-udalosti/220411000100101/>

78

79

V průběhu pořadu se ve studiu vystřídá více moderátorů. 1. ledna 2020 vystoupili celkem tři moderátoři: Petr Vichnar, Daniela Písařovicová a Jakub Železný. Česká televize je schopna při různých událostech vytvořit i improvizovaná studia mimo televizní areál. Například 1. února 2020 při odchodu Velké Británie z Evropské unie měl Martin Řezníček několik vstupů z improvizovaného studia z Londýna. Živý přenos z Londýna byl neobvyklý prvek zpravodajství k příležitosti odpojení Velké Británie z Evropské unie; z Anglie vystupoval nejen Řezníček, ale i zahraniční zpravodaj Bohumil Vostal.

80

⁷⁸ Studio Událostí [online]. Gymnázium Nová Paka, 2019 [cit. 2020-02-16]. Dostupné z: denik-gymnp.cz/denik-gymnp-ve-zpravodajstvi-ceske-televize/

⁷⁹ Vysílání Události [online]. 2020 [cit. 2020-02-16]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1097181328-udalosti/220411000100101/>

K tématu Brexitu vytvořila Česká televize v únorovém vysílání i speciální grafiku, spojení vlajek právě Velké Británie a Evropské unie. Režie se v tomto vysílání rozhodla pro prostorové oddělení Řezníčka a Vostala, který odpovídá na otázky moderátora na dálku.

Moderátoři působili stejně tak jako moderátorka pořadu *Naše zprávy* klidně, neutrálně, projev byl srozumitelný, moderátoři se vyhýbali použití publicismů či hodnotícího lexika, jazyk byl spisovný. Úvodní slova Daniely Písařovicové: „*Jsou tu novoroční události, dobrý večer přeje Daniela Písařovicová,*“ se jeví jako méně expresivní, je vhodnější k přivítání diváků u objektivní zpravodajské relace. Česká televize využívá živé vstupy svých reportérů nebo zahraničních zpravodajů, vždy zajistí alespoň jeden živý vstup. Živý vstup zajišťuje několik pracovníků a je použita jiná technika. Živý vstup se zajišťuje třemi různými možnostmi. Jako první je využití tzv. batohu. Kameraman napojí kameru a mikrofon do přenosné techniky, která je schopna živě přenést signál z terénu do studia a obrazovky diváků. Reportér/host má v uchu sluchátko, ve kterém slyší, co je momentálně ve vysílání a reaguje na otázky moderátora ve studiu. Stejně funguje i vysílání skrze přenosový vůz. Přenos je ale kvalitnější a používá se pro důležitější témata. Poslední možností je živý vstup z regionálního studia, kdy reportér či host sedí ve studiu a přenos zajišťuje režie regionálního studia. Živé vstupy jsou v České televizi populární. Dokáží do zpravodajství přinést ty nejaktuálnější informace, jsou zajímavé pro diváky, protože se společně s redaktorem podívají mimo studio do terénu a přímo na místo dění v současném čase.

Živé vstupy pomáhají vytvořit specifickou televizní zpravodajskou přítomnost. Tu Lokšík popisuje následovně: *Dalším znakem televizní zprávy je časová identita mezi jejím vysíláním a příjmem, která vede ke stírání časových rovin mezi předem natočeným materiálem a přímými reportážními vstupy redaktorů nebo živou*

⁸⁰ Vysílání Události [online]. 2020 [cit. 2020-02-16]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1097181328-udalosti/220411000100214>

*zpravodajskou moderací ze studia.*⁸¹ Takový vstup zajistila v novoročním vysílání například redaktorka Barbora Němcová z Chvalenic.

82

O týden později v *Událostech* vystoupil jako host Marek Výborný, další živý vstup zajistil David Miřejovský z Washingtonu, Veronika Skřivanová a Richard Samek, 5. ledna 2020 zajistila Česká televize do *Událostí* dva živé vstupy. Všichni vystupující jsou představeni i formou infografiky, kde se vystřídá téma reportáže se jménem redaktora/hosta. V levém horním rohu se pak objeví i místo přenosu. Infografiku používají zpravodajské pořady České televize, *Události* ji využívají ve všech reportážích, často i ve studiu. Tvoří ji specializované úseky pracovníků České televize. Infografiku popisuje i Viktor Jílek jako použití nekohezních textů (výčty, grafy nebo tabulky).⁸³ Infografika slouží k přesné orientaci diváka ve sledování. Některá probíraná témata jsou složitější a pro diváka je infografika vysvětlující a zábavná.

⁸¹ OSVALDOVÁ, Barbora. *Zpravodajství v médiích*. 2., upr. vyd. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1899-9. str.83

⁸² Vysílání *Události* [online]. 2020 [cit. 2020-02-16]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1097181328-udalosti/220411000100101/>

⁸³ JÍLEK, Viktor. *Žurnalistické texty jako výsledek působení jazykových a mimojazykových vlivů*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2009. ISBN 978-80-244-2218-3. str.69

84

4.1.2.1 Obsahová složka pořadu Události

Na rozdíl od pořadu *Naše zprávy* jsou *Události* více informačně nasycené. A to nejen po stránce obrazové, ale i tematicky. Stopáž pořadu je od 40 do 50 minut, během necelé hodiny tak stihne režie vytvořit kontinuální sekvenci více než 25 zpravodajských témat. 1. ledna 2020 bylo odvysíláno 28 zpravodajských příspěvků za 44 minut. *Od zpravodajských příspěvků v televizi se požaduje, aby byly stručné, věcné, hutné, jasné a přesné.*⁸⁵ Délka zpravodajského příspěvku včetně studiového úvodu se průměrně pohybuje kolem 1 minuty a 30 vteřin. Kromě takzvaných otvíráků, tedy hlavních témat dne, kdy délka může být i kolem dvou minut.⁸⁶ Třetí zpráva z 1. ledna 2020 tuto zásadu porušila a stopáž zprávy byla skoro 4minutová. Reportáž je ale rozdělena do několika sektorů, kterými se reportáž postupně zabývá. Díky využití infografiky tak reportáž nepůsobí dlouze. Stejně tak příspěvek o změně bodového systému. Ten byl sestaven z reportáže a delší promluvy moderátora ze studia. Klasické reportáže, které mají stopáž od jedné do dvou minut, se skládají střídáním synchronů a asynchronů a vkládáním zbylých prvků. Existují i kratší druhy zpráv, například čtené zprávy, které jsou sestavené ze studia a jednoho synchronu, existuje i tzv. „rozepsanec“ (formát zprávy takto pojmenovali v České televizi), který je sestaven ze studia, synchronu, studia a závěrečného synchronu.

⁸⁴Vysílání Události [online]. 2020 [cit. 2020-02-16]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1097181328-udalosti/220411000100101/>

⁸⁵OSVALDOVÁ, Barbora. Zpravodajství v médiích. 2., upr. vyd. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1899-9. str. 77

⁸⁶OSVALDOVÁ, Barbora. Zpravodajství v médiích. 2., upr. vyd. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1899-9. str.77

Příkladem čtené zprávy může být sedmý zpravodajský příspěvek. Vojáci USA v Sýrii, který je strukturován ve vzorci: studio + synchron + studio. Témata, kterým se věnovala Česká televize 1. ledna 2020, jsou v příloze. Vzhledem k tomu, že jsem vybrala vysílání z 1. ledna 2020, část zpráv se týká novoročního dění. Obecně se dá říct, že Česká televize zvolila dva typy zpráv, které postupně střídala. První typ se týkal specifického tématu, a to novoročního dění, rekapitulace roku předešlého a plánů na rok 2020, například novoroční projevy politiků, natáčení novoročních projevů, oslavy nového roku ve světě, soudní kauzy v roce 2020 či první novorozenci nového roku. Druhý typ zpráv byl obvyklejší, a týkal se všeobecného informování o aktuálních tématech, například požáry v Austrálii, izraelský premiér požádá o imunitu, KLRD neprodlouží moratorium na zkoušky jaderných zbraní či Johnson slíbil odchod z EU koncem ledna. Podobně jako TV Barrandov i Česká televize zařadila do novoročního vysílání méně důležitá, spíše lifestylová témata. Rozdílem však je, že na rozdíl od pořadu *Naše zprávy* mají *Události* stopáž kolem 45 minut a během této doby stihnou moderátoři představit víc než 25 témat. Je tedy možné vložit mezi důležitá témata i témata odpočinková, která diváka spíše pobaví.

4.2 Hybridní formáty

Televizní instituce hledají stále nové tvary, které by divákům nabídly. Některé z žánrů jsou stále, například sitcom či soap opera⁸⁷. Hybridizaci popisuje Jakub Korda následovně: „*Televize je tak různorodé a heterogenní médium, že se v něm zcela přirozeně vyvažuje konzervativní perspektiva a tradice na straně jedné a příklon k experimentování, míchání žánrů a vzniku hybridních formátů na straně druhé.*“⁸⁸ Tato kapitola je zaměřená na pořady, které kombinují jak zpravodajství, tak publicistiku.

4.2.1 Moje zprávy

Pořad *Moje zprávy*, který TV Barrandov vysílá každý den v 19:25, je moderován ředitelem televize Jaromírem Soukupem. Pořad televize vydává za zpravodajský, ale Rada pro televizní a rozhlasové vysílání s tímto verdiktem nesouhlasí. V roce 2018 televize vyjmula z programu zpravodajský pořad *Naše zprávy* a nahradila ho pořadem *Moje zprávy*. K tomuto kroku se vyjádřila Rada jasným stanoviskem v tiskové zprávě: „*V uvedeném období byl do vysílání jednou denně nasazen pořad, jehož název sice zněl Moje zprávy, ale za zpravodajský formát ho nelze považovat, protože primárně neinformuje, nepodává zprávy, tj. faktografické informace o aktuálních událostech, což je zřejmé z obsahu prezentovaných sdělení, jejich subjektivního zpracování, z faktu neoddělování informací od názorů a komentářů, a dále z neaktuálnosti témat, popírající princip denního zpravodajského přehledu, který je výslovně uveden v licenčních podmínkách.*“⁸⁹ *Moje zprávy* byly v minulosti několikrát pokutovány Radou pro rozhlasové a televizní vysílání. Příkladem může

⁸⁷ KORDA, Jakub. *Úvod do studia televize*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2005. ISBN 80-244-1135-0. str. 55

⁸⁸ KORDA, Jakub. *Úvod do studia televize*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2005. ISBN 80-244-1135-0., str.55

⁸⁹ Tisková zpráva z 19. zasedání 2018 Rady pro rozhlasové a televizní vysílání, konaného dne 20. 11. 2018 2018

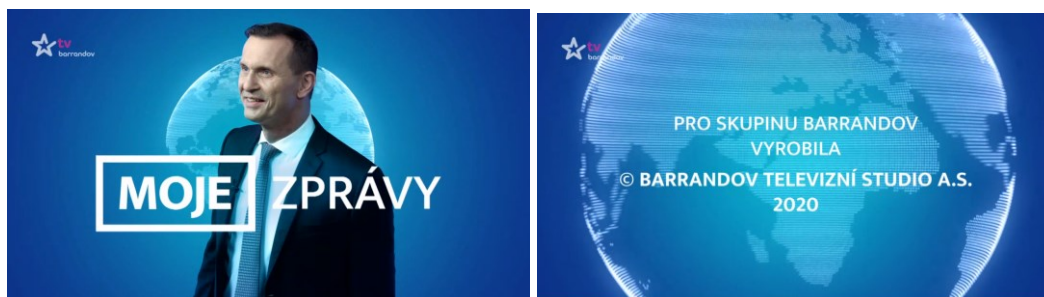
být květnové rozhodnutí Rady v roce 2019, kdy udělila televize pokutu ve výši 200 000 Kč za tendenční a nevyváženou reportáž „Ryba smrdí od hlavy.“ Ta se věnovala státním zakázkám společnosti Dorland.⁹⁰ Další pokutu udělila televizi Rada za březnové a dubnové vysílání, ve kterém Jaromír Soukup nedal prostor kritizované společnosti JCDecaux, která prodává reklamu na zastávkách městské dopravy a dalších venkovních plochách. *„Příspěvky obsahovaly tvrzení ohledně podnikatelské činnosti JCDecaux a probíhajícího trestního řízení, jež byla předkládána jako fakta, přičemž zainteresované osoby a subjekty nedostaly prostor se k těmto domnělým faktům vyjádřit a celý případ byl prezentován jednostranně.“*⁹¹ Stejným způsobem se Jaromír Soukup vyjadřoval i v reportáži „Národní divadlo na výletě,“ ve které kritizoval hospodaření divadla. Ani zde nedal možnost se vyjádřit protistraně. Rada pro rozhlasové a televizní vysílání i v tomto případě udělila pokutu ve výši 250 000 Kč.⁹²

Moje zprávy začínají přibližně tří vteřinovou úvodní sekvencí, kde se nejprve objeví zeměkoule, na ní potom fotografie Jaromíra Soukupa a na jeho fotografii i název pořadu *Moje zprávy*. Slovo „*moje*“ je ohraničeno obdélníkem. V pravém horním rohu je i logo stanice TV Barrandov. Během této obrazové koláže zní rytmická znělka. Znělka působí jako upoutávka na zpravodajský pořad. Stejná znělka je použita i při závěrečné titulkové sekvenci. Použita je grafika glóbu a informace o výrobě pořadu. Závěrečná sekvence má stopáž přibližně tří vteřiny.

⁹⁰ Barrandov dostal pokutu 200.000 Kč za řeči o Dorlandu [online]. mediar.cz, 2019 [cit. 2020-02-29]. Dostupné z: <https://www.mediar.cz/barrandov-dostal-pokutu-200-000-kc-za-reci-o-dorlandu/>

⁹¹ Zápis z 21. zasedání [online]. 2019 [cit. 2020-02-29]. Dostupné z: <http://docplayer.cz/172504283-Zapis-z-21-zasedani-2019-konaneho-dne.html>

⁹² Další pokuta pro TV Barrandov: Čtvrt milionu za nevyváženou kritiku Národního divadla [online]. 2019 [cit. 2020-02-29]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/media/3040351-dalsi-pokuta-pro-tv-barrandov-ctvrt-milionu-za-nevyvazenu-kritiku-narodniho-divadla>

Po skončení úvodní sekvence přichází první záběr. Uprostřed je moderátor Jaromír Soukup, který sedí u stolu, podobně jako například moderátoři hlavních zpráv na TV Nova či televizi PRIMA. V dolním rohu obrazovky se objeví infografika se jménem moderátora. Jednou z hlavních složek studia je stůl, který je přes celý záběr. Jako diváci tak nevíme, jak velký doopravdy je. Působí, že je stavěn do kruhu. Na čele je velká modrá cedule s názvem pořadu. Stejně jako logo je slovo „moje“ v obdélníku, v tomto případě ve světle modrém a celý název je pak ohraničen v tmavě modrém obdélníku. Na stole je hrnek s logem pořadu. To evokuje popularitu pořadu, diváka pak může napadnout, že pořad je populární, protože má svůj vlastní brand. Za zády má moderátor modrobílou grafiku, která působí jako horizontální výřez glóbu. Na vrchu této vizualizace je červená linka. Celé studio je v různých odstínech modré barvy, kterou doplňuje neutrální bílá či šedivá. K použitému kamerovému systému ve studiu se věnoval ve své bakalářské práci *Manipulativní praktiky TV Barrandov a TV Nova Ondřej Vaněk: „Pořad střídají záběry ze tří kamer. První primární kamera snímá moderátora tradičně od pasu nahoru. Moderátor při interpretaci občas vstane nebo se projde ze strany na stranu. V tomto případě kamera používá zoom nebo uhýbá do stran. Druhá kamera snímá obrázky, které má moderátor na stole a při interpretaci je používá pro lepší znázornění a pochopení sdělení. Třetí kamera zabírá moderátora z boku a větší*

⁹³ Vysílání Moje zprávy [online]. 2020 [cit. 2020-02-29]. Dostupné z: <https://www.barrandov.tv/video/174563-moje-zpravy-9-1-2020>

dálky a je používána spíše výjimečně, když například moderátor v zápalu řeči náhle vstane a první kamera by nestihla záběr tak rychle oddálit.“⁹⁴

Stopáž pořadu se pohybuje kolem 40 minut. Během pořadu moderátor představí víc než deset různých témat. Témata jsou v některých případech představena i v infografice. Například 7. 1. 2020 je pro prvních pět témat připravena i infografika. U dalších témat infografika bezdůvodně chybí. To působí neprofesionálně. Jako divák nevím důvod, proč u jednoho tématu infografika byla a u dalších chyběla. Jako diváka mě napadá, že technici zapomněli další grafiku vytvořit nebo ji do vysílání vložit. Témata jsou rozdělena jinglem, který se skládá z krátké znělky a grafiky s názvem pořadu. Pořad začíná obecnou promluvou moderátora. 7. ledna Jaromír Soukup uvedl diváky takto: *„Krásný dobrý večer, milý diváci, vítějte u úterních Mých zpráv. Máme za sebou první týden v novém roce, a to znamená jediné. Všichni jsme se smířili s tím, že letos to hubnutí zase nevyjde. Zjistili jsme, že přestat kouřit je každým rokem náročnější a náročnější. A s tím plánujeme, že budeme více číst, to taky moc nevypadá, anebo do toho započteme taky čtení zpráv na mobilu nebo tabletu A teď si tak říkáte, ještě že existují Moje zprávy, které alespoň trošičku suplují to poslední předsevzetí, to čtení, myslím. U nás, tedy v Mých*

⁹⁴ VANĚK, Ondřej. *Manipulativní praktiky TV Barrandov a TV Nova* [online]. Zlín, 2019 [cit. 2020-02-29]. Dostupné z: <<https://theses.cz/id/0j6uzc/>>. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta multimediálních komunikací. Vedoucí práce Mgr. Michal Stránský, PhD..

⁹⁵ Vysílání Moje zprávy [online]. 2020 [cit. 2020-02-29]. Dostupné z: <https://www.barrandov.tv/video/174563-moje-zpravy-9-1-2020>

zprávách, se dozvíte všechno, co byste za ten daný den měli přečíst, a nepřečetli. Tak já vám to řeknu, tak aspoň tak. Tak pojďme bez zbytečných průtahů na to.“

O čtyři dny později vítal Soukup diváky plesovou sezónou: „Dobrý večer, vám

všem, u Mých zpráv. Když říkám vám všem, tak doufám, že je vás hodně, že je vás u obrazovek statisíce a že třeba místo toho někde neplesáte. Protože dnešní den je oficiálně den, kdy začíná každoročně⁹⁶ sezona plesů. No, ač to mnoho lidí neví,

souvisí to se starým lidovým zvykem –masopustem, tedy masopustním veselím. Zkrátka a dobře, plesy mají v českých zemích dlouhou tradici. Zvláště v období národního obrození získaly punc národní činnosti a z tohoto důvodu byly velmi populární, a to jim zůstalo. A jak jsem řekl na začátku, doufám, že než nazujete lakýrky a taneční topánky a oblečete si skvostné roby, ty dámy myslím, vyslechněte si prve Moje zprávy prosím. Protože co si budeme povídat, je důležité být v obraze. A čím jiným byste chtěli zachránit nudnou konverzaci u sklenky vína nebo u valčíku než nějakou tou zprávou ze světa, tak pojďme na to.“ Během tohoto úvodního slova režie změnila vizualizaci studia. Vedle hlavy moderátora se objevila fotografie z plesu. Jako diváci nevíme o fotografii nic, televize nevedla zdroj. Stejná fotografie se v rozmazané podobě objevila i přes celou obrazovku za zády moderátora. I přesto, že Soukup mluví o plesové sezóně, je použitá fotografie nic neříkající. Navíc Soukup nabádá diváky, aby na ples ještě neodcházeli, ale naopak zůstali doma u svých obrazovek. Vhodnější by tak byla fotografie někoho, kdo u televize zůstal, kdo se na ni právě dívá.

⁹⁶ Vysílání Moje zprávy [online]. 2020 [cit. 2020-02-29]. Dostupné z: <https://www.barrandov.tv/video/174563-moje-zpravy-9-1-2020>

Tento systém používá pořad *Moje zprávy* v každém příspěvku. Pořad nepoužívá předpřipravené reportáže, ale pouze ilustrativní fotografie nebo videa. Pokud mluví o ministerstvu financí, použije fotografii ministryně Schillerové, často používá pouze ilustrativní obrázky. Tento formát pořadu je založen na postavě Jaromíra Soukupa, na jeho názorech a jeho osobnosti. Domnívám se, že diváci se na pořad nedívají kvůli natočenému obrazovému materiálu z aktuálních témat, ale protože chtějí vědět, co si o problematice myslí Soukup. Pro samotnou televizi by byla výroba takového materiálu drahá, vzhledem k tomu, že natočený materiál nemá ani ve své zpravodajské relaci, je pravděpodobné, že televize nemá redakci, která by se o natáčení v terénu starala. Soukup jako moderátor hodně pracuje se svým tělem, je proto důležité, aby diváci viděli jeho samotného. Navíc televize nedisponuje redakcí terénních pracovníků, kteří by mohli natáčet. Soukup vystupuje v pořadu sám, i když čtyřicetiminutový formát vybízí k pozvání hosta či použití živého vstupu jiné osoby. Na konci pořadu moderátor pozve všechny diváky ke sledování TV Barrandov. Uvede následující program na všech kanálech a znovu vyzve diváky ke sledování jednoho z těchto pořadů.

Jaromír Soukup je moderátorem několika pořadů. Soukup má často problém se spisovnou češtinou, příkladem může být špatné skloňování („všechny politický strany“⁹⁸) nebo stylisticky nesprávně postavené věty. Jeho projev není plynulý ani neutrální. Soukup často používá hezitační zvuky, například ehm, odkašlává si a

⁹⁷ Vysílání *Moje zprávy* [online]. 2020 [cit. 2020-02-29]. Dostupné z: <https://www.barrandov.tv/video/174563-moje-zpravy-9-1-2020>

⁹⁸ Vysílání *Moje zprávy*: stopáž: 6:08 [online]. 2020 [cit. 2020-02-29]. Dostupné z: <https://www.barrandov.tv/video/174563-moje-zpravy-9-1-2020>

zadrhává se. Jeho hlasový projev působí nepřírozeně, často mění rytmus řeči. Intonací dává najevo, co si o probíraných tématech myslí, zda s nimi souhlasí nebo naopak. Gestika a mimika je velice výrazná. Soukup neustále pracuje s rukama, různě s nimi mává, naznačuje velikost nebo s nimi ukazuje na fotografie. Příkladem může být jeho použití prostředníčku uprostřed vysílání. Toto gesto je v západním světě bráno jako vulgární. Takové gesto by bylo velice problematické v rámci čistého zpravodajství. Vzhledem k tomu, že tento pořad kombinuje zpravodajství i publicistiku, a diváci očekávají subjektivní hodnocení, není zdvižený prostředníček tak velký prohřešek (upravující legislativou se věnují níže). Na místě je ale také upozornit, že TV Barrandov tento pořad předkládá jako televizní zprávy. Sama televize pořad popisuje takto: „*Nenechte si ujít úplně nový formát televizních zpráv, které v sobě spojují nejen vaše oblíbené pořady, ale přináší daleko víc. Zprávy s nadhledem, zcela překvapující pohledy na aktuální dění, rozhovory s předními českými osobnostmi a v neposlední řadě zábava. Ale ne takovou tu veřejnoprávní, ale opravdovou!*“ Nepoučení diváci se tak mohou mylně domnívat, že se dívají na zpravodajský formát, který má být objektivní a vyvážený. Problém by tak mohl nastat právě v tom, že televize tento pořad předkládá jako zpravodajský. *Zákon č. 231/2001 Sb. o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů upravuje tyto situace v páté části následovně: „Provozovatel vysílání poskytuje objektivní a vyvážené informace nezbytné pro svobodné vytváření názorů. Názory nebo hodnotící komentáře musí být odděleny od informací zpravodajského charakteru“⁹⁹ a „Provozovatel vysílání je povinen zajistit, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech bylo dbáno zásad objektivit a vyváženosti a zejména nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě.“¹⁰⁰ V pořadu vystupuje Soukup sám a druhé názorové straně nedává možnost se vyjádřit a obhájit. Soukup v pořadu sdílí pouze svůj názor, a to nejen slovním vyjádřením, ale i gestikou a mimikou, která taktéž není neutrální.*

⁹⁹ zákon 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání

¹⁰⁰ zákon 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání

Často se mračí nebo se něčemu naopak vysmívá. Jako osoba ale Soukup působí profesionálně. Je to silný, upravený muž. Vždy je velice dobře oblečen, oblečen je do padnoucí košile s vyhrnutými rukávy. To působí, jako lidové gesto pro diváky. Není oblečen do kompletního obleku jako většina ostatních moderátorů, ale pouze do košile. Diváci tak mohou mít pocit, že se Soukupem mají familiárnější vztah než s jinými moderátory a tvářemi televizních stanic.

4.2.2 Události, komentáře

Události, komentáře avizují stejně jako pořad *Moje zprávy* mapování dění v České republice a zahraničí. Vysílány jsou každý všední den, *Moje zprávy* jsou zařazeny i ve víkendovém programu. Úvodní titulková sekvence začíná odpočtem do 22:00 hodiny, následuje dvouvtěrinová grafika tří zeměkoulí. Dalším prvkem jsou vybrané synchrony s respondenty, kteří se vyjadřují k tématu, které bude pořad rozebírat. Po těchto upoutávkách následuje další grafická koláž. Na tmavě modrém pozadí se vystřídají planety, nápis *Události* a později *Komentáře*. Znělka je opět podobná znělce z *Událostí*. Je rytmická, opět evokuje odpočet. První záběr je pohyblivý, je evidentní použití jeřábového systému.

Záběr začíná u země, plynule se přibližuje a zvedá k moderátorské dvojici. Studio je postaveno do kruhu. V každém díle je s prvky lehce manipulováno. Toto studio již není virtuální, jak tomu bylo před rokem 2018.¹⁰¹ Novému zpravodajskému studiu nyní dominují dva zakřivené bezrámové panely (open frame panely), integrované do kruhového moderátorského stolu. Stůl je sestaven tak, aby bylo jasně rozděleno místo moderátora a místa pro respondenty. Další obrazovku mají moderátoři mezi sebou, na stejném místě je v některých dílech barový stolek. Přes stěnu je další podlouhlá obrazovka. Podlaha je z lesklého materiálu, ve kterém se zrcadlí všechny prvky studia. Podobně jako pořad *Moje zprávy* využívá i tento pořad modré kombinace barev. Na spodní liště během pořadu stanice ČT24 vysílá zpravodajské headlines. Stopáž pořadu je jedna hodina, během ní moderátoři s hosty proberou přibližně sedm témat. Stopáž témat není rovnoměrná. 9. ledna 2020 bylo tématu *Vyšetřování havárie letounu* věnováno víc než 25 minut, tématu *Británie v EU* bylo věnováno méně než 10 minut.¹⁰² Témata jsou rozdělena jinglem.

Události, komentáře využívají celkem šest moderátorů, kterými jsou Světlana Witowská, Martin Řezníček, Daniela Písařovicová, Jakub Železný, Michal Kubal a Marcela Augustová. V každém z dílů pracují v páru – moderátor a moderátorka. Moderátorské dvojice jsou společensky oblečené, moderátoři mají vždy oblek, moderátorky mají šaty či kostým. Na rozdíl od Jaromíra Soukupa, který má často vyhrnuté rukávy, působí moderátoři ČT více profesionálně. Projev moderátorů je také velice profesionální. Je identický tak jako v pořadu *Události*. Hlasový projev je klidný a neutrální, používají spisovný jazyk. Mimika i gestika je přirozená, žádná gesta nevyčívají a neruší divákovu pozornost. 13. ledna 2020 moderátoři uvedli pořad takto: Ř: „Dobrý večer, první *Události, komentáře* tohoto týdne a s nimi Světlana Witowská.“ W: „...a Martin Řezníček a tady je naše dnešní nabídka.“ Na rozdíl od pořadu *Moje zprávy*, tento pořad využívá jak živé vstupy, tak televizní interview. Moderátoři vedou rozhovory sebevědomě. Své otázky pokládají

¹⁰¹ *Nové studio Události, komentáře* [online]. 2018 [cit. 2020-02-29]. Dostupné z: <https://www.nowatron.cz/o-nas-aktuality-detail-aktuality/nove-studio-ceske-televize>.

¹⁰² *Události, komentáře* [online]. 2020 [cit. 2020-02-29]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1096898594-udalosti-komentare/220411000370109/video/743060>

srozumitelně. Do pořadu jsou zváni respondenti, kteří se věnují vybraným zpravodajským tématům. Převážně to jsou politici, ale vystupují i odborníci z kultury, business prostředí, někdy i z oblasti sportu. V rámci pořadu existuje rubrika „*Politický duel*“, tedy diskuzní formát politiků. Na téma české mise v Iráku diskutovali například Pavel Žáček z pravicové ODS s Pavlem Kováčikem z levicové KSČM.¹⁰³ Do tohoto duelu zasáhl i třetí host skrze živý vstup, a to Muneeb Hassan Alrawi (předseda Islámské nadace v Brně). Ve stejném díle vystoupili i odborníci na americké volby – Daniel Anýž (novinář) a Roman Joch (ředitel Občanského institutu) nebo Gabriela Havlůjová (předsedkyně Spolku pro zachování odkazu českého odboje). Ta se vyjadřovala k tématu Lidic. O dva dny později *Události, komentáře* vysílaly rozhovor s Nickem Archerem – velvyslancem Velké Británie v ČR. Archer mluvil anglicky, zatímco Witowská mu pokládala otázky v češtině. Českému divákovi simultánně tlumočil Martin Nejedlý. Tento jev v televizi není příliš častý. Takové rozhovory se většinou předtáčejí a předabují. Režie pracuje i s infografikou, do vysílání často zařazuje vizuální grafy, statistiky nebo souhrnné informace o tématu.

Na konci pořadu se moderátoři Witowská a Řezníček loučí: „*Zítřka tu budeme zase v deset večer, mimo jiné si budeme povídat o tom, co se děje v britské královské rodině. Hezký večer, děkujeme za pozornost, mějte se hezky, a teď jsou na řadě zprávy.*“ Během jejich výpovědí na spodní liště běží jména tvůrců pořadu. V závěrečné titulkové sekvenci tak tyto jména již nefigurují. Televize vytvořila opět

¹⁰³ Události, komentáře [online]. 2020 [cit. 2020-02-29]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1096898594-udalosti-komentare/220411000370107/>

grafickou odhlášku pořadu, kde je tentokrát šest zeměkoulí, které se točí. Na konci zbude poslední zeměkoule, na kterou jsou vloženy informace o výrobě.

4.3 Publicistika

4.3.1 Interview ČT24

Interview ČT24 je pořad zabývající se aktuálním děním a stavěn je na rozhovoru s osobností z politické, kulturní či vědecké sféry. Vysílán je každý všední den v 18:30 na ČT24. V denním programu je tak zařazen před hlavní zpravodajskou relaci. Stopáž pořadu je přibližně 27 minut a tento čas je věnován jednomu respondentovi. Podle rozdělení žánrů Viktora Jílka¹⁰⁴ je *Interview ČT24* publicistickým žánrem – konkrétně publicistickým interviewem. Modifikace tohoto pořadu je rozhovor zjišťující názory – zjišťuje nejen názory respondenta, ale i kontext a souvislosti.¹⁰⁵ Úvodní titulková sekvence trvá sedm vteřin. Stejně jako ostatní zpravodajské pořady České televize je v modré barvě. Tentokrát ale v sekvenci není symbol glóbu, nejsou v ní geografické prvky nebo symboly České republiky, jak bývá ve zpravodajství běžné. V úvodní titulkové sekvenci tvůrci využili vizuální ztvárnění zvukové křivky, která sekvenci doplňuje. Hudební a vizuální složky jsou tak navzájem propojené. Vizuální křivky se pohybují stejně jako rytmus hudby v audio složce. Na konci sekvence křivky zmizí a objeví se bílý nápis s názvem pořadu.

¹⁰⁴ JÍLEK, Viktor. *Žurnalistické texty jako výsledek působení jazykových a mimojazykových vlivů*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2009. ISBN 978-80-244-2218-3. str.107

¹⁰⁵ JÍLEK, Viktor. *Žurnalistické texty jako výsledek působení jazykových a mimojazykových vlivů*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2009. ISBN 978-80-244-2218-3. str.107

První záběr je vždy detail na moderátora, který rozhovor vede. V levé dolní liště se objeví infografika s názvem pořadu a jménem moderátora ve dvojí barevné kombinaci – ve světlém a tmavém modrém odstínu. Moderátor nevíta diváky u sledování pořadu přivítáním, ale informuje je o tématu, kontextu problému a představí jim nejzajímavější otázky, které bude v průběhu rozhovoru respondentovi pokládat. Tento prvek má diváky přesvědčit o sledování pořadu, představí divákům, co mají očekávat a na co se mohou těšit. V případě vysílání z 6. 12. 2019, kdy byl do pořadu pozván Josef Mareš, odcházející šéf oddělení vražd pražské kriminální policie, položil moderátor otázky: „*Jak se pozná vrah? Povedla se změna veřejné bezpečnosti na policii demokratického státu? A proč už u pražské kriminálky nechcete pracovat?*“ Tyto otázky dokáží přesvědčit ke sledování velkou skupinu diváků. První otázka, jak se pozná vrah, je všeobecná a odpověď na ni by mohla zajímat i diváky, které nezajímá politika a momentální situace u policie. Naopak druhá položená otázka je vhodná pro diváky, kteří kauzu sledují a zajímají se o momentální společenskou situaci. Po úvodním slovu moderátor přivítá ve studiu respondenta. Změní se i záběr kamery, který v detailu zabere samotného respondenta. Po tomto úvodu následuje předěl, ten má stopáž přibližně tři vteřiny. Je to zkrácená verze úvodní titulkové sekvence. Po této sekvenci mají diváci poprvé možnost vidět studio. První záběr využil jeřábový kamerový systém, který kontinuálně vyjíždí od podlahy směrem nahoru a zároveň se kamera přibližuje ke dvojici. Studio je ve tvaru kruhu a v odstínech modré barvy. Dominantním prvkem studia je velká, podlouhlá obrazovka s grafikou, kterou pořad využívá

¹⁰⁶ Interview ČT24 [online]. ceskatelevize.cz, 2019 [cit. 2020-03-30]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10095426857-interview-ct24/219411058041206/>

z úvodních a závěrečných sekvencí, tedy s křivkami. V některých případech pořad obrazovku využije a promítá na ní tematické fotografie či ukázky. Uprostřed studia je na vyvýšeném červeném podstavci stůl s židlemi, které jsou postaveny proti sobě, tak aby se dvojice dívala na sebe. Pro diváky je toto postavení atraktivnější především ve vypjatých diskuzích. Příkladem může být již nevysílaný pořad České televize *Interview Daniely Drtinové*.¹⁰⁷ 29. března 2013 si do studia pozvala Michala Haška, statutárního místopředsedu ČSSD, kterého v přímém přenosu usvědčila ze lži. Díky postavení židlí naproti sobě, si obě strany dívají navzájem do očí, a tato interakce je v těchto případech pro diváka zajímavější, než když dvojice sedí vedle sebe nebo sleduje objektiv kamery.

Na stole jsou položeny dvě sklenice s vodou a desky s dokumenty, které se obě strany rozhovoru pro interview připravily. Zajímavým prvkem studia je lesklá podlaha, která odráží vše nad ní. Pokud tedy kamera použije záběr polocelku/celku, podlaha vytvoří zrcadlení.

Ve chvíli, kdy se kamera přibližuje ke dvojici u stolu, se v dolní části obrazovky objeví grafika. Pořad je rozdělen do několika tematických celků, a právě použitá infografika pomáhá divákovi s orientací v obsahu a orientuje i nové příchozí diváky. V případě vysílání s Josefem Marešem bylo použito 11 různých infografik. Některé z nich se opakovaly. Použité infografiky informovaly o tématu debaty či debatu konkretizovaly: *Kriminalisté na televizních obrazovkách, 30 let*

¹⁰⁷ Interview Daniely Drtinové [online]. ceskatelevize.cz, 2013 [cit. 2020-03-30]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10095426857-interview-ct24/213411058041029-interview-daniely-drtinove/>

¹⁰⁸ Interview ČT24 [online]. ceskatelevize.cz, 2019 [cit. 2020-03-30]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10095426857-interview-ct24/219411058041206/>

vyšetřovatelem vražd, Česká „divoká“ 90. léta, Profily vrahů, Vyšetřovatel a zločinec, Afekt, vypočítavost, nesnášenlivost, Policejní úspěchy i neúspěchy, Vyšetřování zločinu komunismu, Od veřejné bezpečnosti k policii, Vnímání komunistické minulosti, Odchod od policie. Tento druh informačních lišt se několikrát za pořad vystřídá s lištou oznamující jméno respondenta a jeho funkci/zaměstnání. Důvodem je opět zorientování diváka, především nově příchozího, který neslyšel představení moderátora.

109

Kromě lišt pořad *Interview ČT24* využívá i infografiku jako sumarizaci informací či vysvětlení tématu. Tento druh infografiky může být nepohyblivý, ale v případě vývoje počtu vražd režie využila pohyblivé křivky.

¹⁰⁹ *Interview ČT24* [online]. ceskatelevize.cz, 2019 [cit. 2020-03-30]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10095426857-interview-ct24/219411058041206/>

110

V prosinci 2019 pořad moderovali Daniel Takáč a Zuzana Tvarůžková. Oba jsou v každém díle oblečení do společenského oděvu. Daniel Takáč je oblečen do tmavého obleku a kravaty, pro Zuzanu Tvarůžkovou kostymérka zvolila šaty a nenápadné lodičky v pleťovém odstínu. Takáč mluví spisovnou češtinou, pokud není nutné, neskáče respondentovi do výpovědi, pokud je téma odlehčené, je schopen s respondentem i vtipkovat. Jeho projev je klidný, gestikuluje minimálně. Tvarůžková je oproti Takáčovi více agresivní. Mnohem více využívá gestikulace, je více nakloněná k respondentovi a její tempo řeči je rychlejší.

111

¹¹⁰ Interview ČT24 [online]. ceskatelevize.cz, 2019 [cit. 2020-03-30]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10095426857-interview-ct24/219411058041206/>

Oba moderátoři se dívají respondentům do očí a sledují jejich reakce. V některých momentech respondentovi přikyvují. V pořadu je i možnost spojení s respondentem na dálku. 19. prosince 2019 se tímto způsobem spojili s Janem Bartoškem, místopředsedou KDU-ČSL. Ten seděl v jednom z regionálních studií. Výběr respondentů závisí na aktuální situaci. V prosinci 2019 Česká televize do pořadu pozvala například bývalého velvyslance Michaela Žantovského, herečku Danielu Kolářovou, egyptologa a prorektora Univerzity Karlovy Miroslava Bártu, ředitele organizace Člověk v tísni Šimona Pánka nebo behaviorálního patologa Andreje Drbohlava.¹¹²

Na konci pořadu se moderátoři nejprve rozloučí s respondentem a poděkují mu, poté pozvou diváky ke sledování následujícího pořadu, tedy Událostí. Zajímavým vizuálním prvkem je ukončení pořadu. Před závěrečnou titulkovou sekvencí se ve studiu zhasnout vrchní světla, ale zároveň se ponechá modré podsvícení. Výsledkem je originální vizuál, kde díky světlům vystoupí obrys obou řečníků.

4.3.2 Duel Jaromíra Soukupa

Duel Jaromíra Soukupa byl v prosinci 2019 vysílán sedmkrát, a to v úterý a ve čtvrtek ve 20:50 na stanici TV Barrandov, v repríze pak o necelé dvě hodiny později na Barrandov News. Jeho stopáž přesahuje 40 minut. Podle oficiálního vyjádření TV Barrandov je pořad stavěn na rozhovoru s politiky na aktuální témata

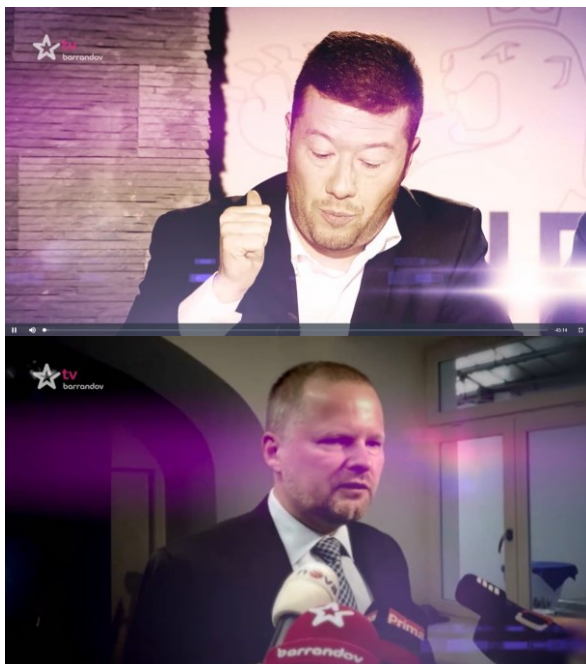
¹¹¹ Interview ČT24 [online]. ceskatelevize.cz, 2019 [cit. 2020-03-30]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10095426857-interview-ct24/219411058041203/>

¹¹² Interview ČT24 [online]. ceskatelevize.cz, 2019 [cit. 2020-03-30]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10095426857-interview-ct24/dily/>

s pádnými argumenty.¹¹³ Podle rozdělení žánrů Viktora Jílka, je *Duel Jaromíra Soukupa* publicistický žánr – stejně jako v předchozím pořadu publicistické interview.¹¹⁴ V prosinci si Soukup do pořadu pozval například Tomia Okamuru (SPD), Václava Klause mladšího (Trikolóra), Michala Šmardu (ČSSD) nebo Vladimíra Kremlíka (ANO). Úvodní titulková sekvence trvá přibližně 18 vteřin. Tato sekvence je koláž záběrů z různých míst s českými politiky. V první fázi je záběr premiéra Andreje Babiše, který prochází Poslaneckou sněmovnou, na něj navazuje záběr poslanců, kteří sedí v lavicích právě v Poslanecké sněmovně. Následuje koláž záběrů z předchozích dílů pořadu, nejprve detailní záběr na nynějšího vicepremiéra a ministra vnitra Jana Hamáčka, poté záběr, jak debatuje moderátor pořadu Jaromír Soukup s ministryní financí Alenou Schillerovou. Následuje detail na samotného moderátora pořadu. Poté opět detailní záběr na předsedu strany SPD Tomia Okamuru. Dalšími záběry jsou pohled na budovu Poslanecké sněmovny, dva různé záběry na ministryni spravedlnosti Marii Benešovou, jak si podává ruku s moderátorem, později jak se na něj usmívá, záběr na procházejícího poslance Zaorálka, opět stejný záběr na poslance sedící v lavicích a záběr na předsedu ODS Petra Fialu. Tento záběr je ale evidentně starší než všechny ostatní. Petr Fiala na něm má ještě krátké vlasy a nemá brýle, divák si může všimnout mikrofonu televize NOVA, na kterém je ještě staré logo.

¹¹³ Duel Jaromíra Soukupa [online]. televize Barrandov, 2019 [cit. 2020-03-30]. Dostupné z: <https://www.barrandov.tv/video/171179-duel-jaromira-soukupa-5-12-2019>

¹¹⁴ JÍLEK, Viktor. *Žurnalistické texty jako výsledek působení jazykových a mimojazykových vlivů*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2009. ISBN 978-80-244-2218-3.str. 107

115

Poté následuje rychlý sled gestikulujících či pouze debatujících politiků. Nejprve opět premiér Andrej Babiš, po něm záběr na gestikulujícího Jaromíra Soukupa, poté Alena Schillerová (ANO), Ivan Bartoš (Piráti), záběr na předsedu KSČM Vojtěcha Filipa, strop Poslanecké sněmovny a její účastníky. Poslední fází této sekvence je pohyblivá fotografie Jaromíra Soukupa, která se postupně oddaluje. Vedle jeho hlavy se nejprve objeví velký nápis DUEL, poté Jaromíra Soukupa a jako poslední prvek i podpis právě Jaromíra Soukupa. To v divácích může evokovat, že se Jaromír Soukup autor i ředitel televize pod tento pořad podepsal, mohou mu tak důvěřovat, že pořad ani informace v něm je nezklamou. Většina politiků vystupujících v této sekvenci jsou ve vládní koalici. Zcela chybí tváře politiků z liberálního politického spektra, například zástupci TOP 09 nebo STAN. Představitelé TOP 09 na začátku roku 2019 kritizovali potenciální vstup do politiky ředitele televize Soukupa, a odmítli přijít do jeho pořadu.¹¹⁶

¹¹⁵ Duel Jaromíra Soukupa [online]. televize Barrandov, 2019 [cit. 2020-04-04]. Dostupné z: <https://www.barrandov.tv/video/171179-duel-jaromira-soukupa-5-12-2019>

¹¹⁶ Po ODS i TOP 09. Pospíšil na poslední chvíli zrušil účast na Barrandově, vadí mu Soukupův vstup do politiky [online]. Denikn.cz, 2019 [cit. 2020-04-04]. Dostupné z: https://denikn.cz/60087/po-ods-i-top-09-pospisil-na-posledni-chvili-zrusil-ucast-na-barrandove-vadi-mu-soukupuv-vstup-do-politiky/?fbclid=IwAR2XCBDVyu_X01z9cEONz3SwpWJ3udWN3J3U1-6RlnrsAHqPBnM4esuUqBE

Všechny záběry jsou sjednoceny ve stejném barevném filtru, v několika záběrech jsou použity i jiné vizuální efekty, například ve spodní části obrazovky běží neostré modré linky, které působí jako odlesky nebo na konci sekvence, kdy fotografii Jaromíra Soukupa prolíná několik odlesků a modrozelených stínů. Hudba, která je v sekvenci obsažená, zní apokalypticky. Je velmi rytmická a podle rytmu se mění i záběry v sekvenci.

Po úvodní titulkové sekvenci je v prvním záběru moderátor pořadu Jaromír Soukup. Záběr je pohyblivý, moderátora zabírá z podhledu a postupně se vyrovnává směrem nahoru. Kamer, kterých je v pořadu využíváno, je více, minimálně dvě. Během úvodní řeči moderátora jsou to právě dvě, v průběhu pořadu se pak záběry různě mění.

Moderátor nejprve přivítá diváky u sledování pořadu a následuje monolog o současné situaci v politice, pak sdělí několik informací o pozvaném hostu. Během

¹¹⁷ Duel Jaromíra Soukupa [online]. televize Barrandov, 2019 [cit. 2020-04-04]. Dostupné z: <https://www.barrandov.tv/video/171179-duel-jaromira-soukupa-5-12-2019>

¹¹⁸ Duel Jaromíra Soukupa [online]. televize Barrandov, 2019 [cit. 2020-04-04]. Dostupné z: <https://www.barrandov.tv/video/171179-duel-jaromira-soukupa-5-12-2019>

tohoto úvodního slova se v levé dolní liště objeví první infografika, která představuje moderátora – tedy Jaromíra Soukupa. V tomto prvním záběru diváci poprvé nahlédnou do části studia pořadu. Tato část studia je kombinována modrou a šedou barvou. Dominantním prvkem je velký nápis DUEL, který stojí na podstavci po pravé straně Jaromíra Soukupa. Zajímavým prvkem je směrem od kamery protilehlá stěna, kde je v modré barvě fotografie části Prahy. Toto plátno je zachyceno na kovových panelech, kterých je ve studiu více a televize se je nesnaží zakrýt. Jaromír Soukup se vždy v úvodní řeči pohybuje do dalších částí studia a zastaví se tam, kde se mění vizuál studia. Za sebou má poslední část modrého vizuálu se znázorněnou Prahou a zároveň část nového bílého vizuálu. Za sebou má také televizní obrazovku, na které je nejprve pouze poslední záběr z úvodní titulkové sekvence. Poté, co se změní záběr kamery a Soukup se rozejde k hostovi, se divákům otevře náhled do celého studia. Na pravé stěně je bílý vizuál, na kterém je znázorněna mapa České republiky s nápisem Duel Jaromíra Soukupa. Ve studiu jsou dvě bílé pohovky a skleněný stůl.

Infografika pořadu *Duel Jaromíra Soukupa* je pouze vrchní lišta s názvem stanice a dolní lišta se jmény vystupujících. Ta se v pořadu několikrát objeví u obou z účinkujících. Na rozdíl od *Interview ČT24* pořad nepoužívá vysvětlující infografiku, která by divákům vizualizovala probíraný problém. I když ve studiu je obrazovka, pořad s ní nijak nepracuje.

¹¹⁹ Duel Jaromíra Soukupa [online]. televize Barrandov, 2019 [cit. 2020-04-04]. Dostupné z: <https://www.barrandov.tv/video/171179-duel-jaromira-soukupa-5-12-2019>

120

Pořad nevyužívá předtočený materiál nebo audiovizuální ukázky týkající se tématu. *Interview ČT24* s těmito materiály pracuje. Diváci *Duelu Jaromíra Soukupa* tak po celou dobu pořadu zůstávají ve stejném prostředí a 40 minut sledují pouze různé velikosti záběrů ze studia stejných účinkujících. Pořad nepracuje s prvky, které by mohly tento stereotyp narušit a zabavit diváky i jiným způsobem, například živé vstupy, změna prostředí z interiéru do exteriéru apod.

Jediným moderátorem pořadu je Jaromír Soukup. Ten je oblečen podobně jako v pořadu *Moje zprávy*, který také moderuje. Na sobě má společenské kalhoty a boty, k tomu bílou košili s vyhrnutými rukávy a „chytré“ hodinky Apple Watch. Moderace Jaromíra Soukupa je prakticky totožná jako v jiných pořadech. Často mluví nespisovně, volí nespisovná slova nebo špatně skloňuje, zadržává se a jeho výstup je často doprovázen hezitačními zvuky. Jeho gestika a mimika je výrazná. Rukama většinou naznačuje, co si myslí, pokud stojí, mívá ruce sepnuté pod břichem, viz Obrázek. V případech,

121

122

¹²⁰ Duel Jaromíra Soukupa [online]. televize Barrandov, 2019 [cit. 2020-04-04]. Dostupné z: <https://www.barrandov.tv/video/171179-duel-jaromira-soukupa-5-12-2019>

kdy Soukup sedí, má často ruku opřenou o koleno nebo opřenou hlavu o ruku, která je sama opřená v loktu o koleno. Prsty si pak mne bradu, což evokuje, že o dané tématice přemýšlí. S respondentem udržuje oční kontakt, často se směje, pokládá další doplňující otázky nebo respondentovi přitaká, a to fyzicky i slovně, například *tak dobře, no jo* apod. Jaromír Soukup se ale často vyjadřuje víc než respondent, jeho otázky nejsou přímé a předchází jim dlouhý monolog, ve kterém Soukup uvádí kontext. Často respondentovi skáče ro řeči, buď se svým vlastním názorem, doplňující otázkou nebo nějakou poznámkou. Například 5. 12. 2019 si Jaromír Soukup do studia pozval Tomia Okamuru a společně debatovali o daňovém systému. Tomio Okamura poté mluvil o tom, že podle výzkumu každý člověk státu na daních zaplatí více než 10 milionů korun. Jaromír Soukup mu do odpovědi skočí a doplní poznámkou: *„Vyjma Tomia Okamury a Jaromíra Soukupa, kteří českému státu nepochybně zaplatili mnohem více. Nebo já určitě, teda, ale to neví.“*¹²³ Rozhovory často působí familiárně, Soukup své respondenty v rozhovoru příliš neovládá a často je nechá propagovat své volební myšlenky. Příkladem může být opět rozhovor s Tomiem Okamurou, kde Soukup na Okamuru reagoval slovy *„no, vždyť jsem to říkal“*¹²⁴ nebo po dlouhém výstupu Okamury, který jasně propagoval nový program strany, Soukup reagoval takto: *„Ono se mi k tomu jaksi špatně oponuje, protože vy máte ty papíry a já žádný nemám, ale já vám věřím.“*¹²⁵

Na konci pořadu se Jaromír Soukup rozloučí s hostem i diváky. V závěrečné titulkové sekvenci hraje stejná hudba jako v té úvodní, pouze zkrácená. Protože tato

¹²¹ Duel Jaromíra Soukupa [online]. televize Barrandov, 2019 [cit. 2020-04-04]. Dostupné z: <https://www.barrandov.tv/video/172550-duel-jaromira-soukupa-17-12-2019>

¹²² Duel Jaromíra Soukupa [online]. televize Barrandov, 2019 [cit. 2020-04-04]. Dostupné z: <https://www.barrandov.tv/video/171133-duel-jaromira-soukupa-3-12-2019>

¹²³ Duel Jaromíra Soukupa [online]. televize Barrandov, 2019 [cit. 2020-04-04]. Dostupné z: <https://www.barrandov.tv/video/171179-duel-jaromira-soukupa-5-12-2019>

¹²⁴ Duel Jaromíra Soukupa [online]. televize Barrandov, 2019 [cit. 2020-04-04]. Dostupné z: <https://www.barrandov.tv/video/171179-duel-jaromira-soukupa-5-12-2019>

¹²⁵ Duel Jaromíra Soukupa [online]. televize Barrandov, 2019 [cit. 2020-04-04]. Dostupné z: <https://www.barrandov.tv/video/171179-duel-jaromira-soukupa-5-12-2019>

sekvence má stopáž přibližně tři vteřiny. Kromě hudby je v sekvenci fotografie s informacemi o výrobě pořadu.

126

¹²⁶ Duel Jaromíra Soukupa [online]. televize Barrandov, 2019 [cit. 2020-04-04]. Dostupné z: <https://www.barrandov.tv/video/171179-duel-jaromira-soukupa-5-12-2019>

5. Shrnutí

Cílem mé práce byla analýza formátu zpravodajských, publicistických a hybridních pořadů dvou televizí, a to veřejnoprávní České televize a televize soukromé TV Barrandov. Zanalyzovala jsem šest různých pořadů a soustředila se na některé základní formátové prvky, a to typ prostředí, stopáž pořadu, osobu moderátora, úvodní titulkové sekvence a infografiku a zpracování témat.

Záměrně jsem do své analýzy vybrala veřejnoprávní médium a médium komerční. Česká televize musí plnit úlohu veřejné služby, její pořady musí tuto úlohu naplňovat. Na rozdíl od komerčních médií se proto může soustředit na náročnější rozpracování témat, komplexnější zpravodajství i publicistiku, o kterou má zájem menší počet diváků. Komerční televize spíše hledají takové formáty, které budou mít velkou sledovanost. Česká televize musí v rámci úlohy veřejné služby plnit poskytování objektivních, ověřených, vyvážených a všestranných informací pro svobodné vytváření názorů a přispívat svými pořady k právnímu vědomí obyvatel. Dále také vytvářet pořady pro všechny skupiny obyvatel, to znamená i menšiny. Na tento bod se právě komerční stanice soustředit nemusí, jejich cílem je výroba formátu s co největším dosahem a sledovaností.

Po analýze všech pořadů je možné určit prvky, se kterými obě televize pracují takřka identicky a prvky, se kterými televize pracují zcela rozdílně. Jako první bych zmínila typ prostředí. Obě televize pracují s televizními studii, která jsou si v různých prvcích velmi podobná. V analyzovaných pořadech obě televize pracují s různými odstíny modré barvy. Shodují se i v použití glóbu či národních prvků. V případě TV Barrandov je to například použití plátna s fotografií hlavního města Prahy v pořadu *Duel Jaromíra Soukupa*, Česká televize pracuje například s barevnou kombinací české národní vlajky v pořadu *Události*. Česká televize má svá studia více prostorná. V *Událostech* se moderátoři více pohybují a interaktivně se studiem pracují, na rozdíl od pořadu *Naše zprávy*, kde moderátor pouze stojí za stolem a se studiem se více nepracuje. Studio pořadu *Duel Jaromíra Soukupa* je větší a více propracované. Ve studiu jsou televizní obrazovky či zhmotnělý nápis DUEL a moderátor se minimálně na začátku pořadu pohybuje. V analyzovaných

pořadech *Duel Jaromíra Soukupa* a *Interview ČT24* je ve studiu vytvořeno místo pro moderátora i jeho hosta. Sezení je v České televizi konzervativnější, ve studiu je stolek a naproti sobě dvě židle, zatímco TV Barrandov ve studiu vytvořila spíše relaxační zónu s pohovkami. Toto studio působí spíš na pořady žánru talk show než na asertivní rozhovory s politiky.

Druhým bodem analýzy byla stopáž pořadu. Svou stopáží si byly nejbližší podobné pořady hybridního formátu, tedy *Události, komentáře*, které se vysílají hodinu a *Moje zprávy*, které mají stopáž 40 minut. Delší publicistický formát má TV Barrandov, kde *Duel Jaromíra Soukupa* trvá kolem 40 minut. *Interview ČT24* má stopáž o 13 minut kratší.

Česká televize	<i>Události</i>	<i>Události, komentáře</i>	<i>Interview ČT24</i>
Stopáž:	50 minut	60 minut	27 minut
TV Barrandov	<i>Naše zprávy</i>	<i>Moje zprávy</i>	<i>Duel Jaromíra Soukupa</i>
Stopáž:	5 minut	40 minut	40 minut

Největším rozdílem jsou pak pořady zpravodajské. Hlavní zpravodajská relace *Události* má 50 minut, během kterých divákům předloží víc než 25 různých témat. Naopak TV Barrandov zvolila kratší formát o pěti minutách, ve kterém předloží přibližně osm zpráv. TV Barrandov ale nechce s hlavními zpravodajskými relacemi jiných televizí soupeřit, proto je pořad *Naše zprávy* umístěn v programovém schématu ve 12:40.

V analýze jsem se věnovala i osobě moderátora. Na obrazovce České televize se během tří analyzovaných pořadů představilo více osob. Pořad *Události* uvádí vždy moderátorská dvojice, a to Světlana Witowská, Martin Řezníček, Daniela Písařovicová, Jakub Železný, Michal Kubal a Marcela Augustová. Během pořadu se na obrazovkách mohou objevit i moderátoři dalších zpravodajských pořadů, a to například sportovní moderátoři z pořadu *Branky, body, vteřiny* či moderátoři

Počasi. Stejná šestice moderátorů provází diváky i pořadem *Události, komentáře*. *Interview ČT24* pak moderují Daniel Takáč či Zuzana Tvarůžková. Kromě moderátorů mohou diváci vidat i reportéry. Díky živým vstupům či uceleným reportážím jim jednotlivá témata představují i sami reportéři. TV Barrandov v analyzovaných pořadech pracuje s omezeným počtem moderátorů. Nejčastěji obsazovaným moderátorem je ředitel televize Jaromír Soukup, ve zpravodajském pořadu *Naše zprávy* působí moderátoři Petr Převrátíl a Eva Borská. Ti se v moderování střídají. Zmíněné pořady moderuje vždy jeden moderátor. Moderátoři České televize a moderátoři pořadu *Naše zprávy* vystupují profesionálně. Oblečení jsou vždy ve společenském oblečení, používají spisovnou češtinu, barva hlasu je neutrální. Z jejich řeči necítím sympatie či antipatie k probíraným tématům. V některých situacích moderátoři či reportéři České televize použijí nespisovnou češtinu, především reportéři v živých vstupech nebo moderátoři při pokládání otázky hostovi. Moderátoři České televize v situacích, kdy je hostem politik, pokládají spíše nepříjemné otázky, snaží se zastat roli oponenta, a především upozorňují protistranu na vyřčené nepravdy a lži. Moderátor TV Barrandov Jaromír Soukup, který vede dva ze tří analyzovaných pořadů této televize, neutrálně nepůsobí. Divákům dává najevo, co si o problematice myslí, a to slovy i nonverbálními prostředky. Problém však spatřuji právě v jeho vedení rozhovorů s politiky. Soukup politikům nedává nepříjemné otázky, pokud politik na otázku neodpoví, Soukup odpověď nepožaduje, a tak mají politici v jeho pořadech často možnost kvalitního PR a sebe prezentace. Soukup s nimi často vtipkuje nebo dává najevo svůj souhlas. V pořadu *Duel Jaromíra Soukupa*, který sám sebe definuje jako formát diskuzního pořadu, je takové chování moderátora nevhodné. Pokud by pořad byl spíše talk show, nespátkovala bych v tomto chování žádný problém. Zajímavým faktem je také výběr hostů, a to především na TV Barrandov. Je důležité zmínit, že několik opozičních politiků odmítá v této televizi vystupovat, včetně nejsilnější opoziční strany ODS.¹²⁷ Opoziční demokratické strany v TV Barrandov nevystupují, a mnohem větší prostor tak mají strany vládní či SPD.

¹²⁷ Politici ODS už k Soukupovi chodit nebudou, Pospíšil zrušil svou účast v Duelu [online]. *Economia*,

Velkou část analýzy jsem věnovala také úvodním titulkovým sekvencím. Obě televize často pracují s podobnými prvky, především ve zpravodajství a v hybridních pořadech *Události, komentáře* a *Moje zprávy*. Ve zpravodajství obě televize, jak již bylo řečeno, pracují s glóblem a také s rytmickou hudbou. Stejně tak je to v případě hybridních pořadů, kde v úvodní titulkové sekvenci hraje rytmická hudba připomínající zpravodajský pořad a graficky se pracuje se zeměkoulí. Rozdílné zpracování mají publicistické pořady, kde TV Barrandov zvolila koláž záběrů českých politiků a Česká televize pracuje s pohyblivými křivkami. TV Barrandov hodně pracuje i s podobiznou majitele a hlavního moderátora Jaromíra Soukupa. Jeho fotografii využili právě v úvodní titulkové sekvenci pořadu *Moje zprávy* a na konci sekvence *Duel Jaromíra Soukupa*. Pořady České televize s fotografiemi svých moderátorů nepracují, především protože formát pořadu nestojí na nich. Co se týče infografiky, Česká televize s ní pracuje pečlivěji. V pořadech TV Barrandov infografika často chybí nebo je neúplná. Česká televize ve svých pořadech využívá informativní grafiku velice často, a to ve všech reportážích, při změně témat, při názvech reportáží či jmen apod. Kromě tohoto druhu infografiky Česká televize také zpracovává složitější témata do grafických celků pro usnadnění pochopení diváka. To jsou především různé grafy, práce s čísly apod. TV Barrandov s tímto materiálem takřka nepracuje, Jaromír Soukup v pořadu *Moje zprávy* v různých situacích spíše na kameru ukáže papír s nějakým grafem či obrázkem.

Poslední téma, kterému bych se ráda věnovala, je tvorba audiovizuálního materiálu a zpracovávání zpravodajství. Česká televize ve všech zmiňovaných pořadech pracuje s ucelenými reportážemi. Ty používá jak ve zpravodajství, tak v publicistice. Pro natáčení audiovizuálního materiálu má Česká televize několik regionálních redakcí, jako příklad uvádím regionální studio Olomouc či regionální studio Hradec Králové. Díky těmto regionálním zpravodajům Česká televize kontinuálně sbírá materiál po celé České republice, díky zahraničním zpravodajům

24. 1. 2019 [cit. 2020-04-29]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/politika/politici-ods-nechteji-chodit-k-soukupovi-ostatni-strany-ceka/r~de8a0f661f1211e98854ac1f6b220ee8/>

disponuje i se záběry ze zahraničí. Tyto redakce TV Barrandov pravděpodobně nemá. Česká televize tak kromě předtočeného materiálu pracuje ve zpravodajství a publicistice i s živými vstupy svých redaktorů či hostů z terénu nebo regionálních studií. Díky živým vstupům působí zpravodajství České televize aktuálněji a živěji. A jak již bylo řečeno, aktuálnost je jedním ze základních atributů zpravodajství. Aktuálnost zpráv TV Barrandov jsem již rozebírala v příslušné kapitole. Česká televize pracuje s aktuálními a novými informacemi, sleduje je kontinuálně a přináší divákům nová data. V některých případech je zpravodajství obohaceno o relaxační tematiku, tak aby divák zvládl necelou hodinu zpravodajství a nenudil se. TV Barrandov ve svém zpravodajství předkládá zastaralé, neaktuální informace. Formát pořadu *Naše zprávy*, který má stopáž pořadu pět minut a oficiálně se představuje jako pořad, který předkládá informace o aktuálních událostech, by měl více dbát na výběr informací. Pokud za pět minut stihne moderátor představit osm témat, většina z nich musí být důležitá a aktuální. TV Barrandov své zprávy často kopíruje z jiných zdrojů a příliš je neupravuje. Což v některých případech působí problémy. Písaná zpráva pro internetový deník nemusí v televizním éteru působit vhodně. Jako příklad mohu uvést opět zprávu o drbající se žirafě: „*Samci Johanovi, který nedávno oslavil 20. narozeniny a patří mezi nejvyšší žirafy v Evropě, a jeho osmičlennému stádu samic a mláďat ale stromky posloužily spíše na drbání než k potravě.*“ Moderátorka diváky nalákala ke sledování toho, jak jim stromky posloužily, záběry ale dodány nebyly.

Zpravodajství obou televizních stanic působí na jiné cílové skupiny. *Události* jsou vhodné pro diváky, kteří chtějí komplexní zpravodajství, naopak zpravodajství TV Barrandov je vhodnější pro diváky, které zpravodajství moc nezajímá, nestojí o komplexní informace a znalost kontextu a stačí jim spíše než důležité, zajímavé informace. Hybridní formáty obou televizí se zabývají obecným zpravodajstvím. *Moje zprávy* jsou vhodné pro diváky, které zajímá názor Jaromíra Soukupa na současné dění a také pro diváky, kteří se v komplexním zpravodajství České televize nevyznají a je na ně příliš složité. Jaromír Soukup je schopný rétor a dokáže problematiku lidově vysvětlit. *Události, komentáře* jsou pro diváky, kteří chtějí své znalosti prohloubit. Diskuzní pořad *Duel Jaromíra Soukupa* je vhodný pro diváky zajímající se o současnou politickou situaci v České republice. *Interview ČT24* často zve i nepolitické hosty, proto je těžké určit vhodného diváka.

6. Závěr

Cílem mé bakalářské práce bylo analyzovat a následně porovnat zpravodajské, publicistické a hybridní pořady dvou českých televizí, a to České televize a TV Barrandov. V první fázi jsem pomocí literatury definovala teoretický rámec. Konkrétně jsem vymezila žánr a formát, zpravodajství, publicistiku a hybridní žánry. Věnovala jsem se také nárokům na zpravodajství, popisu televizního zpravodajství a část kapitoly jsem věnovala také české mediální legislativě.

Praktickou část jsem rozdělila do tří hlavních kapitol, každá z nich se věnuje jednomu typu pořadu. Pro svou práci jsem vybrala šest pořadů, dva zpravodajské, dva publicistické a dva pořady, které obsahují prvky zpravodajství i publicistiky. Všechny pořady jsem jednotlivě analyzovala, a to *Události*, *Naše zprávy*, *Události, komentáře*, *Moje zprávy*, *Interview ČT24* a *Duel Jaromíra Soukupa*. Analyzovala jsem konkrétně úvodní titulkovou sekvenci, prostředí studia, moderátory, použití infografiky, tvorbu audiovizuálního materiálu a jeho použití. U zpravodajských formátů jsem se věnovala i částečné obsahové analýze. Soustředila jsem se na výběr zpráv a následné audiovizuální zpracování. V závěrečné kapitole jsem své poznatky shrnula a komparovala společné a rozdílné prvky, které televize ve svých pořadech používají.

Obě televize pracují v analyzovaných pořadech se studiem. Česká televize má studia prostornější a moderátoři se v nich pohybují. Kromě studia používají ve zpravodajství i živé vstupy redaktorů či hostů z exteriéru. Obě televize zpracovávají některé společné designové prvky, jako jsou například pohybující se zeměkoule, odstíny modré barvy či národní symbolika. Moderátoři zpravodajství České televize i TV Barrandov jsou ve vztahu k zpravodajství neutrální, mají mírnou gestikulaci i mimiku, používají spisovný jazyk a neutrální tón hlasu. Jaromír Soukup ve svých pořadech neutrální není. Dává najevo svá stanoviska a co si o dané problematice myslí. Největší rozdíl mezi moderátorskou prací spatřuji ve vedení rozhovoru. Zatímco na České televizi se moderátoři snaží v rozhovorech s politiky oponovat, Jaromír Soukup spíše s respondenty souhlasí, často přitakává a nepokládá

nepříjemné otázky. *Duel Jaromíra Soukupa* oproti *Interview ČT24* zve pouze politiky, Česká televize i odborníky z oblasti kultury či vědy.

Úvodní titulkové sekvence jsou si v některých prvcích také podobné. Stejně jako ve studiu používají již zmíněné prvky. TV Barrandov například v pořadu *Duel Jaromíra Soukupa* pracuje i s jeho podobiznou. Česká televize své moderátory tímto způsobem nepoužívá. Zpravodajské formáty obou televizí využívají podobné rytmické znělky. Infografiku zpracovává Česká televize o něco pečlivěji, kromě infografiky formou informačních lišt s názvem reportáže, jmény autorů apod., používají i vysvětlující sumarizující infografiku, která divákům usnadní pochopení složitějších témat (grafy, tabulky). TV Barrandov často infografiku vynechává nebo vůbec nepoužívá.

Největší rozdíl pak spatřuji ve tvorbě předtočeného materiálu a jeho zpracování. TV Barrandov pravděpodobně nedisponuje redakcí novinářů, kteří by pracovali v terénu a kontinuálně sbírali materiál. Česká televize ve všech analyzovaných pořadech využívá práci svých regionálních žurnalistů a představuje divákům témata ve zpracovaných reportážích či v živých vstupech redaktorů. Pořad *Události z dílny České televize* je prakticky postaven na reportážích z celé České republiky i ze zahraničí. TV Barrandov pracuje s mluveným slovem a moderátorem ve studiu. V pořadu *Moje zprávy* někdy s audiovizuálním materiálem pracují, není však původně natočen právě TV Barrandov.

Analyzovala jsem i obsahovou složku zpravodajství. Televize Barrandov používá často neaktuální a zastaralé informace převzaté z jiných médií. Jak již bylo řečeno, nepoužívá natočený materiál. Pořad *Naše zprávy* ale nechce konkurovat hlavním zpravodajským relacím jiných televizních stanic, proto je v programovém schématu zařazen mimo večerní vysílání, a to ve všední den ve 12:40. Pořad *Naše zprávy* má stopáž pět minut a během této doby moderátor uvede přibližně osm zpráv. Ty nejen že nejsou aktuální, ale často jsou i nedůležité. Televize navíc neuvádí názory zúčastněných a nedává jim prostor k vyjádření, čímž porušuje základy objektivního zpravodajství. *Události* pracují s aktuálními informacemi, používají již zmíněné živé vstupy a témata sledují kontinuálně a dlouhodobě. V časovém rozmezí přibližně 50 minut dostanou prostor k vyjádření všechny hlavní strany sporu, a názory jsou tak předkládány rovnocenně.

Zpravodajství na České televizi je obecně zpracováno kvalitněji. Pracuje s aktuálními informacemi, hlavní zpravodajská relace představí divákům více než 25 témat s názory obou stran, kvalitnější zpracování sledávám i ve vizuální stránce zpráv. TV Barrandov cílí na jinou část diváků, spíše na nenáročné diváky, kteří netouží po komplexním zpravodajství, ale spíše po zajímavostech.

Téma, na které jsem se ve své bakalářské práci zaměřila, je obsahově nabitě a má práce nezaplnila všechny jeho aspekty. Zajímavou analýzou by byla komparace diskuzních pořadů obou televizí, například z dílny České televize *Máte slovo s Michaelou Jilkovou* s pořadem TV Barrandov *Aréna Jaromíra Soukupa*, institucionální analýza obou televizních institucí či komplexní obsahová analýza zpravodajství. Co se týká institucionální analýzy, bylo by akademicky přínosné zjistit, jak se na TV Barrandov tvoří pořady nebo jak funguje sběr informací pro zpravodajství. Tato analýza by ale byla velice složitá z důvodu nekomunikace TV Barrandov. Sama jsem pro tuto práci televizi kontaktovala, ale na zaslané otázky mi nikdo neodpověděl.

7. Použité zdroje a literatura

Astronautka Kochová se stala rekordmankou v délce pobytu ve vesmíru [online]. česká televize, 2019 [cit. 2020-04-29]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/veda/3016421-astronautka-kochova-se-stala-rekordmankou-v-delce-pobytu-ve-vesmiru>

ATO: Pandemie koronaviru zvedá sledovanost televize, v průměru o 45 minut denně [online]. Asociace televizních organizací, 2019 [cit. 2020-04-06]. Dostupné z: <http://www.ato.cz/aktuality/aktuality/ato-pandemie-koronaviru-zveda-sledovanost-televize-v-prumeru-o-45-minut-denne>

Barrandov dostal pokutu 200.000 Kč za řeči o Dorlandu [online]. mediar.cz, 2019 [cit. 2020-02-29]. Dostupné z: <https://www.mediar.cz/barrandov-dostal-pokutu-200-000-kc-za-reci-o-dorlandu/>

BEŠŤÁK, Václav. Jak natočit reportáž?. Praha: Česká televize, 2018

Britská vláda omylem zveřejnila adresy novoročně oceněných osob [online]. ČTK, 2019 [cit. 2020-04-29]. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/britska-vlada-omylem-zverejnila-adresy-novorocne-ocenenyh-osob/1836760>

BURTON, Graeme; Jiráček, Jan: Úvod do studia médií, Brno 2001 (Barrister & Principal), ISBN 80-85947-67-6.

Další pokuta pro TV Barrandov: Čtvrt milionu za nevyváženou kritiku Národního divadla [online]. 2019 [cit. 2020-02-29]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/media/3040351-dalsi-pokuta-pro-tv-barrandov-ctvrt-milionu-za-nevyvazanou-kritiku-narodniho-divadla>

Doba internetu [online]. Plzeň: Deník.cz, 2017 [cit. 2020-01-10]. Dostupné z: https://plzensky.denik.cz/zpravy_region/doba-internetu-tri-ze-ctyr-zapadocechu-jsou-uz-dnes-on-line-20170222.html

Duel Jaromíra Soukupa [online]. televize Barrandov, 2019 [cit. 2020-04-04]. Dostupné z: <https://www.barrandov.tv/video/171179-duel-jaromira-soukupa-5-12-2019>

JÍLEK, Viktor. *Žurnalistické texty jako výsledek působení jazykových a mimojazykových vlivů*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2009. ISBN 978-80-244-2218-3

Interview ČT24 [online]. ceskatelevize.cz, 2019 [cit. 2020-03-30]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10095426857-interview-ct24/dily/>

Interview Daniely Drtinové [online]. ceskatelevize.cz, 2013 [cit. 2020-03-30]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10095426857-interview-ct24/213411058041029-interview-daniely-drtinove/>

KORDA, Jakub. *Úvod do studia televize*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2005. ISBN 80-244-1135-0.

KORDA, Jakub. *Úvod do studia televize 2*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013. Studijní opory. ISBN 978-80-244-3611-1.

MCQUAIL, Denis. *Úvod do teorie masové komunikace*. 4., rozš. a přeprac. vyd. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-574-5

Naše zprávy [online]. televize Barrandov, 2020 [cit. 2020-04-29]. Dostupné z: <https://www.barrandov.tv/video/173896-nase-zpravy-1-1-2020>

Nové studio Události, komentáře [online]. 2018 [cit. 2020-02-29]. Dostupné z: <https://www.nowatron.cz/o-nas-aktuality-detail-aktuality/nove-studio-ceske-televize>.

NUTIL, Petr. *Média, lži a příliš rychlý mozek*. 1.vyd. Praha: Grada, 2018. ISBN 978-80-271-0716-2

OD PRVNÍ DIGITALIZACE V ČESKU PŘIBYLO 50 NOVÝCH TELEVIZNÍCH STANIC, POLOVINA JICH VYSÍLÁ ČESKY [online]. www.televizniweb.cz, 2017 [cit. 2020-03-16]. Dostupné z: <https://www.televizniweb.cz/2017/07/od-prvni-digitalizace-v-cesku-pribylo-50-novych-televiznich-stanic-polovina-jich-vysila-cesky/>

OSVALDOVÁ, Barbora. *Zpravodajství v médiích*. 2., upr. vyd. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1899-9.

ORLEBAR, Jeremy. *Kniha o televizi*. Praha: Nakladatelství Akademie múzických umění, 2012. ISBN 978-80-7331-246-6.,

Politici ODS už k Soukupovi chodit nebudou, Pospíšil zrušil svou účast v Duelu [online]. *Economia*, 24. 1. 2019 [cit. 2020-04-29]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/politika/politici-ods-nechteji-chodit-k-soukupovi-ostatni-strany-ceka/r~de8a0f661f1211e98854ac1f6b220ee8/>

Po ODS i TOP 09. Pospíšil na poslední chvíli zrušil účast na Barrandově, vadí mu Soukupův vstup do politiky [online]. *Denikn.cz*, 2019 [cit. 2020-04-04]. Dostupné z: https://denikn.cz/60087/po-ods-i-top-09-pospasil-na-posledni-chvili-zrusil-ucast-na-barrandove-vadi-mu-soukupuv-vstup-do-politiky/?fbclid=IwAR2XCBDVyu_X01z9cEONz3SwpWJ3udWN3J3U1-6RlnrsAHqPBnM4esuUqBE

Program ČT [online]. 2020 [cit. 2020-02-16]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/tv-program/>

Při útoku na vojenskou přehlídku v Jemenu zemřelo nejméně 9 lidí [online]. ČTK, 2019 [cit. 2020-04-29]. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/pri-utoku-na-vojenskou-prehlidku-v-jemenu-zemrelo-nejmene-9-lidi/1836896>

Správní řízení s TV Barrandov [online]. Praha: irozhlas.cz, 2019 [cit. 2020-02-29]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/kultura/televize/barrandov-tv-jaromir-soukup-rada-pro-rozhlasove-a-televizni-vysilani_1902071942_ako

Studio Událostí [online]. Gymnázium Nová Paka, 2019 [cit. 2020-02-16]. Dostupné z: denik-gymnp.cz/denik-gymnp-ve-zpravodajstvi-ceske-televize/

ŠTOLL, Martin. *Tři podoby televize*. Praha. Literární akademie, 2013. Skripta Literární akademie; sv. č. 8. Mediální tvorba) ISBN 978-80-86877-67-9.

Tisková zpráva z 19. zasedání 2018 Rady pro rozhlasové a televizní vysílání, konaného dne 20. 11. 2018 2018

VANĚK, Ondřej. *Manipulativní praktiky TV Barrandov a TV Nova* [online]. Zlín, 2019 [cit. 2020-02-29]. Dostupné z: <https://theses.cz/id/0j6uzc/>. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta multimediálních komunikací. Vedoucí práce Mgr. Michal Stránský, PhD..

Vysílání Událostí [online]. Gymnázium Nová Paka, 2030 [cit. 2020-02-16]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1097181328-udalosti/220411000100101/video/741542>

Vysílání Moje zprávy [online]. 2020 [cit. 2020-02-29]. Dostupné z: <https://www.barrandov.tv/video/174563-moje-zpravy-9-1-2020>

Vysílání Události v regionech Ostrava [online]. Gymnázium Nová Paka, 2020 [cit. 2020-02-16]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10122978233-udalosti-v-regionech-ostrava/420231100030213-udalosti-v-regionech/video/750373>

Vysílání Události [online]. 2020 [cit. 2020-02-16]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1097181328-udalosti/220411000100214>

Události, komentáře [online]. 2020 [cit. 2020-02-29]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1096898594-udalosti-komentare/220411000370107/>

Zákon č. 483/1991 Sb. *Zákon České národní rady o České televizi*

Zákon 231/2001 Sb., *o provozování rozhlasového a televizního vysílání*

Zápis z 21. zasedání [online]. 2019 [cit. 2020-02-29]. Dostupné z: <http://docplayer.cz/172504283-Zapis-z-21-zasedani-2019-konaneho-dne.html>

Zprávy sledujeme online, noviny pouštíme k vodě [online]. www.e15.cz, 2014 [cit. 2020-03-16]. Dostupné z: <https://www.e15.cz/byznys/ostatni/zpravy-sledujeme-online-noviny-poustime-k-vode-1090419>

Zvířata v pražské zoo si začala užívat dárky od návštěvníků [online]. ČTK, 2019 [cit. 2020-04-29]. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/zvirata-v-prazske-zoo-si-zacala-uzivat-darcky-od-navstevniku/1836682>

8. Přílohy

Seznam témat a jejich stopáž v pořadu Naše zpráva z 1. 1. 2020

- 1) Policie navrhla obžalovat dvě nezletilé dívky z Chrudimska z dvojnásobného pokusu o vraždu. Dívky se údajně pokusily letos v květnu otrávit jedem na myši své prarodiče, kteří kvůli tomu museli mít ambulantně ošetření v nemocnici, oběma dívkám je prý teprve 16 let (stopáž: 15 vteřin)
- 2) Pěťadvacetiletá žena a její sedmiletá dcera a další stejně stará dívka přišly o život kvůli lavině v italských Alpách (stopáž: 33 vteřin)
- 3) Mezi Itálií a Sicílií byly spatřeny kosatky (30 vteřin)
- 4) Americká astronautka Christina Kochová se stala rekordmankou mezi ženami, pokud jde o dobu strávenou nepřetržitě ve vesmíru na mezinárodní vesmírné stanici (stopáž: 36 vteřin)
- 5) Výročí u pomníku maršála Koněva (stopáž: 42 vteřin)
- 6) Útok raketou na jihozápadě Jemenu (stopáž: 29 vteřin)
- 7) Britská vláda na svých oficiálních stránkách omylem zveřejnila seznam s adresami více než tisícovky osobností, které dostanou tradiční Novoroční vyznamenání (stopáž: 40 vteřin)
- 8) Zvířata z pražské zoologické zahrady si začala užívat vánoční dárky od návštěvníků (stopáž: 23 vteřin)

Seznam témat a jejich stopáž v pořadu Události z 1. 1. 2020

- 1) Novoroční projevy politiků (stopáž: 1:04 vteřin)
- 2) Projev předsedy Poslanecké sněmovny i Senátu (stopáž: 1:17 vteřin)
- 3) Vláda počítá s růstem platů i důchodů (stopáž: 3:52 vteřin)
- 4) Natáčení novoročních projevů (stopáž: 1:52 vteřin)
- 5) Co nás čeká v roce 2020 (stopáž: 1:19 vteřin)
- 6) Protesty před ambasádou USA v Iráku (stopáž: 0:50 vteřin)
- 7) Vojáci USA v Sýrii (stopáž: 2:29 vteřin)
- 8) Oslavy Nového roku ve světě (stopáž: 0:59 vteřin)

- 9) Česko přivítalo rok 2020 (stopáž: 3:30 vteřin)
- 10) Novoroční ohňostroje v Česku (stopáž: 0:57 vteřin)
- 11) Soudní kauzy v roce 2020 (stopáž: 2:30 vteřin)
- 12) KLDR neprodlouží moratorium na zkoušky jaderných zbraní (stopáž: 0:46 vteřin)
- 13) Novoroční videomapping v Praze (stopáž: 0:54 vteřin)
- 14) Kulturní události v roce 2020 (stopáž: 1:36 vteřin)
- 15) Papež plácnul ženu přes ruku (stopáž: 0:33 vteřin)
- 16) Oslavy Nového roku před 30 lety (stopáž: 2:36 vteřin)
- 17) První novorozenci nového roku (stopáž: 0:33 vteřin)
- 18) Požáry v Austrálii (stopáž: 2:27 vteřin)
- 19) Mrtví na silnicích (stopáž: 0:53 vteřin)
- 20) Změny bodového systému (stopáž: 4:13 vteřin)
- 21) Nově zpoplatněné úseky silnic (stopáž: 1:09 vteřin)
- 22) Palladium země české ve Staré Boleslavi (stopáž: 2:00 vteřin)
- 23) Útěk někdejšího šéfa Nissan (stopáž: 0:36 vteřin)
- 24) Johnson slíbil odchod z EU koncem ledna (stopáž: 3:00 vteřin)
- 25) Izraelský premiér požádá o imunitu (stopáž: 0:23 vteřin)
- 26) Plány vědců na rok 2020 (stopáž: 1:40 vteřin)
- 27) Nový hejtman Karlovarského kraje (stopáž: 0:32 vteřin)
- 28) Tradiční novoroční koncert v Rudolfinu (stopáž: 1:28 vteřin)

Název:

Komparace formátu zpravodajských a publicistických pořadů České televize a TV Barrandov

Autor:

Anna Hovorková

Katedra:

Katedra divadelních a filmových studií

Vedoucí práce:

Mgr. et Mgr. Jana Jedličková, Ph.D.

Abstrakt:

Tato práce se zabývá zpravodajskými a publicistickými pořady dvou českých televizních institucí, veřejnoprávní České televize a komerční TV Barrandov. Cílem autorky je analýza formátů a následná komparace. Práce analyzuje šest pořadů žánrově a na základě odborné literatury a jednotlivých pořadů autorka komparuje společné a rozdílné formátové prvky pořadů obou televizí. Práce analyzuje prostředí televizního studia, postavy moderátorů, stopáž pořadu, úvodní a závěrečné titulkové sekvence, použití infografiky a tvorbu audiovizuálního materiálu a jeho následné použití.

Klíčová slova:

Analýza, formát, zpravodajství, publicistika

Title:

The comparasion of news and journalistic formats of Czech TV and Barrandov TV Programs

Author:

Anna Hovorková

Department:

The department of Theatre, and Film Studies

Supervisor:

Mgr. et Mgr. Jana Jedličková, Ph.D.

Abstract:

This thesis deals with news and journalistic programs of two Czech television institutions, the public institution Česká Televize and the commercial TV Barrandov. The aim is the analysis of formats and their subsequent comparison. The work analyzes six television programs, divided by genre, supported by appropriate and adequate literary sources along with individual specific programs. The author compares the similarities and differences in format elements of the programs of both institutions. The work analyzes the physical environment of their television studios, the presentation of the moderators, the televised footage, the opening and final subtitle sequences, the use of infographics and the creation of audiovisual material and its subsequent use.

Keywords:

Analysis, Format, News, Journalism